

CAOP

Inlichtingen: Rob Dircke
Postbus 556, 2501 CN Den Haag
Lange Voorhout 13, 2514 EA Den Haag
KVK-nummer 41158878

Telefoonnr.: 06 – 83 57 38 03
E-mailadres: r.dircke@caop.nl
Datum: 30 oktober 2020
- bijlage(n)
Ons kenmerk AFR/20.0715
Zaaknummer: G.1.02

Verslag van de vergadering van de werkgroep Algemene en Financiële rechtstoestand (AFR) van 13 oktober 2020 van 10.00 uur tot 14.55 uur in zaal 157 van het CAOP te Den Haag en via MS Teams.

Aanwezig:

Van de zijde van Defensie: S. Pijpstra (voorzitter agendapunten 4 ,6), M. Suwout (voorzitter agendapunten 1, 2, 3 , 5), T. de Kleijn, P. Meesters-Leenheer, R. Pieters, B. Jansen, R. Vink

Van de zijde van de centrales: R. Schilperoort, M. Manschot (ACOP), J. van Hulsen (AC), S. Hop, J. Schot (CCOOP), T. van Leeuwen (CMHF)

Van de zijde van het secretariaat: R. Dircke (CAOP).

Agenda:

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda
2. Verslag en actiepuntenlijst WG AFR van 25 september 2020 (AFR/20.0684)
3. Aanstellingspremies en Rijbewijsmaatregel 2021 (AFR/20.0554 en AFR/20.0624)
4. Voorstel Wijziging VKBD en VKRD (AFR/20.0660+ 4 bijlagen)
5. Meerkosten Beginperiode Buitenland (AFR/15.00379 + bijlage , AFR/19.00697, AFR20.0422+ bijlage en AFR20.0579)
6. Rondvraag en sluiting (formele overleg)

Agendapunt 1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

Opening

De heer Suwout neemt het voorzitterschap voor het eerste deel van de vergadering op zich en opent de vergadering om 10.00 uur.

Mededelingen

De voorzitter deelt mee dat is overeengekomen dat er een extra WG AFR op 10-11-2020 wordt ingelast waarvoor partijen in onderling overleg nog een concept-agenda moeten opstellen. Aan het einde van het eerste deel van de vergadering kan worden besproken welke onderwerpen zij willen agenderen. De secretaris attendeert er op dat voor dezelfde datum ook al een extra WG AP is aangekondigd. De heer Hop heeft dit ook begrepen en vraagt zich af welk tijdsblok er dan voor de WG AFR zal worden gebruikt. Op verzoek van de voorzitter geeft mevrouw Meesters-Leenheer aan dat in ieder geval is vastgesteld dat er ook behoefte bestaat aan een extra WG AFR, naar spreekster meent van 15.00 tot 17.00 uur. De heer Schilperoort geeft aan dat dit tijdsblok in ieder geval voor extra overleg van het GO is gereserveerd maar dat nog niet is afgesproken waarvoor dit zal worden gebruikt; dit kan wat hem betreft voor de WG AFR worden benut. De WG AP staat vooralsnog van 10.00 tot 15.00 uur gepland. Er wordt afgesproken dat dit samen met de al eerder aangekondigde extra vergadermomenten zal worden afgestemd en hoe er zal worden geprioriteerd.

De heer Schilperoort wijst er op dat de centrales op 15-09-2020 een AFR-brief over de maandelijkse uitruil van woonwerkverkeer in het cafetariamodel hebben ontvangen. Hierover heeft spreker in een andere setting van de WG AFR al aangegeven dat deze moet worden ingetrokken. De brief is als informatiebrief aangeboden en als de brief niet wordt ingetrokken dan verzoekt hij om deze te agenderen voor de volgende vergadering. Volgens de voorzitter zal Defensie de brief echter intrekken en opnieuw aanbieden. Dat vindt de heer Schilperoort ook prima en hij wijst er volledigheidshalve op dat in de in te trekken brief zaken staan waarmee hij het niet eens is.

Vaststelling agenda

Op verzoek van de heer Hop wordt om praktische redenen eerst agendapunt 5 behandeld en daarna pas agendapunt 4.

Agendapunt 2. Verslag en actiepuntenlijst WG AFR van 25 september 2020

(AFR/20.0684)

Pag. 7, n.a.v. van Vergoedingen DET SXM (detachment St Maarten):

De heer Hop merkt op dat is vermeld dat er een deelactie wordt afgevoerd. Op verzoek van spreker wordt - zoals ook gebruikelijk is - het onderwerp in zijn geheel inclusief alle stukken geagendeerd.

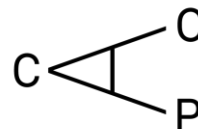
Het verslag wordt met inachtneming van het bovenstaande vastgesteld.

Actiepuntenlijst:

Mevrouw Meesters-Leenheer geeft een toelichting op de actiepunten:

1. Intrekking faciliteiten Turkse dienstplicht Defensieambtenaren:

Men is nog in afwachting van de eventuele brief van de CMHF welke op zijn beurt afhankelijk is van de uitkomst van het gesprek van de STAS met zes defensieambtenaren/leden van de CMHF. Dit gesprek heeft op 02-10-2020 plaatsgevonden. Zijdens Defensie is vernomen dat deze kwestie ook bij Internationale Militaire Samenwerking (IMS) wordt geadresseerd en dat van daaruit contact met de Turkse ambassade zal worden opgenomen. Defensie zal zelf proberen om eind oktober helderheid te krijgen. De heer Van Leeuwen geeft aan inmiddels al contact te hebben gehad met één van de deelnemers aan het gesprek. Spreker heeft begrepen dat er actie zal worden ondernomen maar hij zal voor de zekerheid ook middels een formele brief hiertoe oproepen. Verder heeft hij vernomen dat het een goed gesprek

was waaruit ook actie zal volgen. De heer Hop merkt op dat de brief nu al voor de tweede of derde keer wordt toegezegd en verzoekt de heer Van Leeuwen om een termijn aan te geven waarbinnen de brief er is. De heer Van Leeuwen neemt hiervan kennis en geeft aan dat de brief er aan zit te komen. De voorzitter spreekt uit er zeker van te zijn dat alle partijen graag voortgang op dit dossier wensen hetgeen door partijen wordt bevestigd. De heer Hop geeft aan er moeite mee te hebben dat telkens naar een informeel gesprek waar niemand van dit gremium bij aanwezig is wordt verwezen. Tevens wijst hij er op dat aan de hand van dat gesprek - dat eigenlijk al eerder zou plaatsvinden - nog brieven zouden volgen, dat deze herhaaldelijk zijn toegezegd maar dat opnieuw geen duidelijkheid wordt verschaft over de termijn waarbinnen deze er zal komen. De voorzitter heeft er vertrouwen in dat de brief er binnen een redelijke termijn zal komen. Het actiepunt wordt aangehouden.

2. Toepassing voorzieningen operatiegebieden:

Deelactie a

De formele brief met pieptermijn is op 12-10-2020 verzonden (AFR/20.692 + bijlage). De deelactie wordt afgevoerd.

Deelactie b

Deze hangt af van het resultaat van de piepbrief, de deelactie wordt aangehouden.

3. Brief brug- en tolgelden:

Deelactie a

Deze deelactie is onderdeel van het aankomende informele overleg waarvan de planning nog volgt. De deelactie wordt aangehouden.

Deelactie b

Uit het onderzoek van mevrouw Meesters-Leenheer is gebleken dat brief AFR/19.00053 niet is afgehandeld. Deze was als behandelstuk voor de vergadering van 15-10-2019 bij agendapunt 3 geagendeerd. Uit het betreffende verslag (AFR/19.00632) blijkt dat de heer Van Hulsen de aandacht heeft gevraagd voor de situatie van degenen die op Texel wonen en in Den Helder werken omdat hun reiskosten voor de oversteek niet worden vergoed. Er is ook een 'pm' bij vermeld maar er is geen specifieke actie in de actiepuntenlijst opgenomen. De actie is destijds als volgt algemeen geformuleerd: 'De heer Vink zal nagaan welke kosten aan het vergoeden van brug- en tolgelden bij het gebruikmaken van de kortst gebruikelijke route zijn verbonden.' Verder was vermeld dat de streefdatum voor behandeling 17-03-2020 was. Deze vergadering is vervolgens wegens de Covid 19-situatie geannuleerd. Daarna zijn wel analyses door Defensie gedeeld waarin de TESO is meegenomen maar daarbij is conform de door spreekster geverifieerde brief alleen aandacht besteed aan het traject Den Helder- Texel.

Er is de heer Van Hulsen veel aan gelegen om het hoofdstuk pont- en veerkosten - los van deelactie a - te kunnen afsluiten. Spreker zal als actienemer nagaan of dat wat inmiddels bekend is geworden volstaat om de deelactie te kunnen afvoeren en zal dit terugkoppelen. De voorzitter attendeert er op dat het onderwerp sowieso - los van de vraag of deze deelactie zal worden aangehouden of niet - terug zal komen bij het andere dossier inzake de brug- en tolgelden aangezien het daar onderdeel van uitmaakt. De heer Hop wil in ieder geval dat de deelactie nu wordt aangehouden, zeker gelet op alle antwoorden die de vorige vergadering al zijn gegeven aangaande de fiscus en wat er wel en niet mag worden vergoed. Mevrouw Meesters-Leenheer wijst er op dat de verificatie van de brief is afgehandeld en op haar voorstel wordt de deelactie gewijzigd in 'traject Texel – Den Helder zal nader worden bezien', dit wordt als nieuwe deelactie b opgevoerd.

4. Wijzigingsvoorstel regeling dienstreizen inzake buitenlandse dienstreizen:

Deelactie a

Dit betreft een deelactie die feitelijk binnen deelactie b valt en zij wordt afgevoerd.

Deelactie b

De heer Schilperoort merkt op dat is afgesproken om dit actiepunt informeel voor te bespreken en verzoekt om het herziene voorstel tijdig aan te leveren aangezien geen formele aanlevertermijn geldt voor een dergelijke voorbespreking. Dit wil spreker liefst een week van tevoren doen, hetgeen de voorzitter toezegt. De heer Hop attendeert er op dat dit punt al herhaaldelijk formeel is besproken en dat er op grond daarvan een herzien voorstel zal komen. Nu wordt gezegd dat dit eerst weer informeel zal worden besproken maar het heeft sprekers voorkeur dat een formeel voorstel wordt aangeboden, mede omdat er al duidelijke standpunten zijn opgenomen in reeds vastgestelde verslagen. De voorzitter gaat er van uit dat uiteindelijk een formeel voorstel wordt voorgelegd en dat het specifieke formele actiepunt waaruit het voortvloeit ook formeel zal worden afgehandeld. Echter indien een informele sessie wordt gehouden over het *gehele* fenomeen 'reizen' is het logisch dat dit ook het onderwerp raakt dat met het specifieke actiepunt gemeoid is. Dit zal aldus de voorzitter niets afdoen aan de formele afhandeling van dit actiepunt. Wat hem betreft kan dit het beste gebeuren zoals het staat vermeld bij deelactie 2 namelijk dat Defensie een nieuw voorstel zal aanbieden waarin ook de elementen die eerder zijn genoemd worden meegenomen. Dit sluit volgens spreker niet uit dat op een informele sessie het onderwerp ook wordt geraakt als er over reizen in brede zin wordt gesproken. Dit zal geen afbreuk doen aan het actiepunt zoals dat is geformuleerd en waarvan de twee belangrijke onderwerpen businessclass vliegen en privé-verlenging integraal deel uitmaken. De heer Hop is het voor wat betreft businessclass vliegen daarmee eens maar voor wat betreft de privé-verlenging houdt spreker er mogelijk een andere mening op na en daar zal nog over moeten worden gesproken. Daarbij ging het volgens hem om een kan-bepaling die door de commandant kan worden ingevuld en waarover nog discussie gaande was. De voorzitter geeft aan dat nu niet verder op de inhoud moet worden ingegaan; het gaat er om dat Defensie het onderwerp nogmaals wil agenderen en bespreken omdat zij er op dit moment nog niet gelukkig mee zijn. Dat laatste beeld deelt de heer Hop, maar omdat is voorgesteld om er één actiepunt van te maken wilde hij vooral duidelijk maken dat de discussie bij de privé-verlenging om de kan-bepaling draaide en niet het privé-verlengen zelf. De voorzitter vindt dat niet nu al zou kunnen worden gesteld dat door de wijze waarop het actiepunt wordt geformuleerd moet worden bereikt dat het alleen nog over de kan-bepaling mag gaan in het voorstel. De heer Hop licht nader toe dat dit niet zomaar in het actiepunt is geland en hij wil voorkomen dat dit bij de samenvoeging van beide punten verdwijnt. De voorzitter stelt vast dat de tekst van deelactie b wordt aangehouden waarbij wordt aangetekend dat het wat de CCOOP betreft bij het onderdeel privé-verlenging dienstreizen voornamelijk om de kan-bepaling gaat. De deelactie wordt met deze toevoeging tot een nieuw actiepunt gemaakt en dit wordt aangehouden.

5. Aanpassing systematiek duiktoelage:

Dit actiepunt is voor informele bespreking na de WG AFR-vergadering van vandaag gepland, deelactie e kan derhalve worden afgevoerd. De overige vier deelacties worden aangehouden.¹

6. Vergoedingen DET SXM (detachement Sint Maarten):

De brief AFR/20.0356.1 + bijlagen zou op korte termijn worden geagendeerd. Het actiepunt wordt aangehouden totdat de brief is besproken.

7. Regelingen hondengeleiders

Ook dit actiepunt staat gepland voor de informele bespreking na de WG AFR-vergadering van vandaag. Daarmee kan deelactie d worden afgevoerd.² Deelactie c is inmiddels door de dossierhoudster mevrouw De Haan afgerond en wordt afgevoerd. Deelacties a en b worden aangehouden.

¹ Noot: de gepande informele bespreking heeft niet plaatsgevonden, het actiepunt is derhalve gehandhaafd

² Noot: de gepande informele bespreking heeft niet plaatsgevonden, de deelactie d is derhalve gehandhaafd

8. Strategische sessie:

Volgens mevrouw Meesters-Leenheer zou de eerste voorbereiding van dit punt vanmiddag eventueel informeel worden besproken maar is het uiteindelijk niet in de planning geland. De heer Van Hulslen merkt op dat de eerste sessie al op zeer korte termijn plaatsvindt (14-10-2020) en wat hem betreft kunnen partijen dan naar bevind van zaken handelen. Volgens spreker heeft iedereen hier nu een verschillend beeld bij en hij stelt voor om de reguliere WG AFR hiermee niet te belasten. Volgens de heer Schilperoort is echter duidelijk afgesproken dat in het informele deel vandaag zou worden besproken hoe de sessie inhoudelijk zou worden aangelopen. Dat dit niet op de formele agenda van vandaag staat maakt spreker niet uit en hij wil er in ieder geval even bij stilstaan hoe het proces vorm moet worden gegeven. Dat vindt de voorzitter ook maar het actiepunt kan volgens hem wel worden afgevoerd; aldus wordt besloten.

De heer Hop vraagt zich af hoe het zit met de onderlinge samenhang bij het bespreken van de dossiers die zijn genoemd in de actiepuntenlijst (zoals bijzondere inzet, VVHO, toelage buitenland en Frontex). Spreker wijst er op dat aangaande Frontex is afgesproken dit separaat wordt behandeld. Mevrouw Meesters-Leenheer geeft aan dat Frontex wel is genoemd in verband met de strategische sessie waarin de genoemde onderwerpen geclusterd zouden worden besproken. Spreekster beseft wel dat er voor Frontex, gelet op de ingangsdatum van de regeling van 01-01-2021, geldt dat de tijd dringt en de bespreking voor eind 2020 moet plaatsvinden. Zij heeft wel de indruk gekregen dat de behoefte bestaat aan een integrale informele bespreking. Dat begrijpt de heer Hop, hij wilde vooral op de tijdsdruk voor Frontex wijzen.

Voorraadagenda:

Mevrouw Meesters-Leenheer geeft een toelichting.

1. Regeling huisvesting en voeding burgerambtenaren Defensie:

Op dit punt is in de vorige vergadering al een update gegeven. Het is ongewijzigd gebleven en wordt aangehouden.

2. Turkse dienstplicht/Intrekking faciliteiten Turkse dienstplicht Defensieambtenaren:

Dit onderwerp is reeds bij de actiepuntenlijst aan de orde geweest en toegelicht en wordt aangehouden.

De heer Hop merkt op dat in de actiekolom staat dat dit punt afhankelijk is van het overleg met de STAS. Dit betreft volgens spreker echter een ander overleg dan dat waarnaar bij de bespreking van het overeenkomstige actiepunt vandaag is verwezen. Bij het punt op de voorraadagenda gaat het over het politieke mandaat waarbij onder andere een motie van de Kamer speelt. Spreker informeert of dit wel als apart punt is geduid of dat het bij het eerdere gesprek met de STAS is meegenomen. Hij meent dat dit in een ander gesprek aan de orde zou zijn. De heer Van Leeuwen deelt deze lezing en geeft aan dat het volgens hem gaat over de conclusie die de vorige keer is getrokken door partijen. De centrales hebben aangegeven momenteel tegen het intrekken van de regeling te zijn en dit zou de voorzitter met de bewindslieden van Defensie gaan bespreken. Daarop wordt volgens spreker bedoeld bij het punt op de voorraadagenda en dit staat los van het gesprek van de STAS met enkele defensie medewerkers over hun specifieke situatie. Laatstgenoemd gesprek heeft zoals gezegd al op 02-10-2020 plaatsgevonden. Men concludeert dat het inderdaad om twee verschillende acties gaat.

De heer Hop informeert of ook het tweede gesprek met de STAS al heeft plaatsgevonden. Spreker vindt de situatie opmerkelijk aangezien de STAS formeel ook aan de AFR-tafel - zij het gemandateerd - is vertegenwoordigd. De heer De Kleijn antwoordt dat ook dit gesprek inmiddels heeft plaatsgehad. De STAS heeft echter nog geen definitieve uitspraak gedaan over de vraag of zij de mogelijke regeling voor de tweede nationaliteit een optie vindt. Verder wordt momenteel afgewacht wat de uitkomst is van de inzet van IMS bij de Turkse ambassade. Mocht dit een uitkomst opleveren die alle partijen wensen dat is de hele regeling volgens hem niet meer nodig. De STAS wacht deze uitkomst dus af en als die er is moet worden besloten hoe verder wordt gegaan met dit onderwerp. Spreker schat in dat de deadline rond eind

oktober 2020 ligt. De voorzitter geeft aan dat de CCOOP heeft gesteld dat de STAS aan de AFR-tafel is vertegenwoordigd en in deze hoedanigheid stelt hij vast dat de STAS nog geen standpunt heeft ingenomen en dat de centrales dit derhalve nog tegoed houden. Om deze reden wordt punt 2 aangehouden.

3. BFG-kentekens:

Er zal - zoals in de lijst ook is vermeld - een terugkoppeling door Defensie worden gegeven zodra de eerste batch is ingevoerd dan wel zoveel eerder als mogelijk. Het punt wordt aangehouden.

Agendapunt 3. Aanstellingspremies en Rijbewijmaatregel 2021

(AFR/20.0554 en AFR/20.0624)

Aanstellingspremies.

De voorzitter geeft aan dat de CCOOP heeft verzocht om meer duidelijkheid te verschaffen over de gronden waarop keuzes zijn gemaakt om aan bepaalde groepen verschillende aanstellingspremies respectievelijk rijbewijmaatregelen toe te kennen. Defensie heeft dit onderzocht en spreker geeft mevrouw Meesters-Leenheer het woord om een toelichting te geven. Spreekster geeft aan dat zij de vragen van de CCOOP telefonisch met de heer Hop heeft besproken en omdat de andere centrales deze vragen nog niet kennen zal zij deze eerst benoemen en vervolgens beantwoorden. Voorafgaand daaraan wijst zij er op dat het sinds een aantal jaren niet meer mogelijk is dat bij gelijke functies tussen de verschillende OPCO's verschillende premies voorkomen. Dit is een gevolg van de afstemming die tegenwoordig plaatsvindt tussen de OPCO's. Elk OPCO beziet mede op basis van de aanstellingsopdracht wat er nodig en financieel haalbaar is. Tijdens het IDU-overleg wordt geharmoniseerd waar vergelijkbare functies zitten en de bottom line is dat men niet elkaars concurrent wil zijn. Zodoende is het thans uitgesloten dat bijvoorbeeld een tandarts bij het ene OPCO meer krijgt dan bij het andere. Daarvoor moeten soms compromissen worden gesloten waarbij de belangen tussen de OPCO's ver uiteen kunnen liggen; deze moeten daarom worden afgestemd. Differentiatie is alleen nog aan de orde bij specifieke, unieke functies zoals bij bepaalde vliegtuigbouwkundige taken bij het CLSK. De heer Hop heeft de volgende vragen gesteld: ³

Vraag 1: Bij premiegroep 4 worden alleen de 'officieren cyber' genoemd; zijn er geen onderofficieren cyber?

Mevrouw Meesters-Leenheer geeft aan dat alle OPCO's wel de onderofficier cyber kennen maar het is volgens spreekster een feit dat deze mensen al verder zijn in hun militaire loopbaan. Zo stromen zij bij het CZSK door vanuit de operationele dienst verbindingdienst en is er geen sprake van een initiële startfunctie. Dit personeel wordt dan ook niet door het DC PL geworven en is er geen aanstellingspremie nodig. Dat begrijpt de heer Schilperoort niet, hij ziet wel de onderofficier cyber vermeld staan en kan daarom de vraag niet plaatsen. De heer Van Hulsen geeft als voorbeeld de KMar. De heer Hop zegt te hebben gesteld dat hij bij deze premiegroep heeft gezien dat de wachtmeester cyber KMar staat vermeld. Mevrouw Meesters-Leenheer antwoordt dat dit de enige rang is die rechtstreeks vanuit de burgermaatschappij wordt geworven waardoor de medewerker direct vanuit de reguliere arbeidsmarkt wordt gemilitariseerd en aldus op zijn primaire functie landt. Bij de overige OPCO's stroomt men door vanuit allerlei andere functies en heeft de medewerker dus al een militaire loopbaan achter de rug. Daarom staat alleen bij de KMar de functie onderofficier cyber vermeld. De heer Van Leeuwen concludeert dat de vraag eigenlijk was of er niet bepaalde categorieën onderofficieren ontbreken en dat het antwoord daarop negatief is omdat deze er op zich wel zijn maar niet worden geworven op startfuncties behoudens de genoemde functie bij de KMar. Dit wordt door mevrouw Meesters-Leenheer bevestigd. De heer Van Hulsen voegt hier aan toe te hebben gezien dat de militair die in direct wordt geworven op de cyberfuncties dezelfde aanstellingspremie krijgen en er dus niet wordt gedifferentieerd, ook dit wordt bevestigd. De heer Hop informeert of er geen horizontale instroom vanuit een aanstelling binnen een ander OPCO plaatsvindt op

³ Zie de tabel 13a en 13 b, AFR/20.0554 bijlage 2

onderofficiersrangen binnen cyber. Mevrouw Meesters-Leenheer antwoordt dat dit met uitzondering van de KMar inderdaad het geval is.

Vraag 2.

Deze vraag bevat meerdere subvragen aangaande premiegroep 3 en dan met name over het geneeskundig personeel. Mevrouw Meesters-Leenheer licht toe dat bij dit onderdeel een uitgebreide opsomming is gegeven van functies bij het geneeskundig personeel waarover een aantal vragen is gesteld. Het gaat om de volgende functies :

- CZSK: onderofficier LDGD (BIG-geregistreerd)
- CLAS: de SGT Logistiek GNK (VIG-mbo-V3, AMV-mbo-V4/hbo-/BIG-geregistreerd)
- CLSK: onderofficier Geneeskundige Verzorging (mbo-4, BIG-geregistreerd)

De volgende subvragen zijn gesteld en per subvraag wordt het antwoord meteen vermeld :

Vraag 2 a: Bij het CLAS staat ook MBO 3, komt dit niet voor bij CLSK?

Antwoord: dit is inderdaad niet het geval.

Vraag 2 b: Kent het CZSK de kwalificaties van de CLAS VIG-mbo-V3 en AMV-mbo-v4 en hbo-V niet?

Antwoord: nee, het gaat om OPCO-specifieke functiebenamingen dus de AMV'er valt bij het CZSK wel in dezelfde categorie. Er wordt dus wel een andere kretologie gehanteerd maar dat leidt niet tot verschillen.

2 c: Is het CZSK, vergeleken met het CLAS, breder bedeed qua rangen (onderofficier is breder dan sergeant)?

Antwoord: de mensen stromen bij het CZSK binnen op het niveau van korporaal en worden in fase 1 zeer snel bevorderd tot sergeant. Dit is vermeld vanwege de premieopbouw die dan doorgaat waarbij er is geen sprake van benadeling van CLAS-personeel. De KMar kent deze functies ook niet in 2021.

Dit vindt de heer Van Hulsen niet geheel helder. Spreker stelt dat het betoog was dat er bij het CZSK sprake is van onderofficieren met de rang van korporaal tot en met adjudant. Bij het CLAS staat echter alleen de sergeant vermeld (equivalent van de korporaal CZSK) maar spreker ziet de andere onderofficiersrangen daar niet en hij informeert of deze niet voorkomen/instromen. Tevens vraagt hij zich af of bij het CZSK dan wel mensen instromen in de rang van sergeant-majoor of op adjudantsniveau in de betreffende functiegroep. Mevrouw Meesters-Leenheer antwoordt dat dit niet het geval is en licht toe dat bij het CZSK wordt ingestroomd op het rangsniveau korporaal waarna een bevordering tot sergeant volgt. De andere OPCO's kennen de instroom op dit niveau niet. De heer Van Leeuwen leidt hieruit af dat bij het CZSK in plaats van 'onderofficier' ook 'korporaal' zou kunnen staan of andersom bij het CLAS 'onderofficier'. Het gaat volgens hem om nieuw personeel en hun startrang bij binnenkomst en een verschil in typering.

De heer Hop merkt op dat bij het CLSK alleen en specifiek de onderofficier Geneeskundige Verzorging met mbo-4 is vermeld. Hij informeert of bij dit OPCO niet kan worden ingestroomd met mbo-3 terwijl dit opleidingsniveau bij andere OPCO's wel staat vermeld en waarvoor dezelfde premie geldt. Mevrouw Meesters-Leenheer bevestigt dit. De heer Van Hulsen vermoedt dat dit het gevolg is van een compromis na de uitgebreide discussie die in dit verband is gevoerd. Ook dit wordt bevestigd door mevrouw Meesters-Leenheer.

De heer Hop heeft de indruk dat diezelfde discussie weer oplaait als gevolg van het toevoegen van de sergeant LOG GNK als nieuwe groep bij het CLAS. Hieraan worden geheel andere eisen gesteld en spreker wijst er op dat de AMV'er voorheen BIG-geregistreerd was. Spreker suggereert dat het wellicht nodig is om in de WG AP te beoordelen in hoeverre de AMV'ers beperkt worden in de aanstelling die ze hebben en in hoeverre de functiegroep waarvoor zij zijn aangesteld verandert. Dit effect ziet de heer Hop ook terug in verschillende reorganisatieplannen waarbij een afwijkende loopbaan

lijkt te ontstaan bij de SGT LOG GNK. Deze functie wordt voorgesteld voor groepen waarvoor deze rang wordt voorgesorteerd hetgeen nadeel lijkt op te leveren ten opzichte van de carrière en de functies die voorheen voor de AMV'er (BIG-geregistreerd) beschikbaar waren. Volgens de heer De Kleijn stamt dit onderwerp uit het ioREO CLAS en de reorganisatie die momenteel loopt bij het CLAS waar de SGT LOG GNK inderdaad voor het eerst wordt genoemd. Spreker verwacht dat dit binnenkort zal worden besproken in de WG REO of de WG AP en dat dit daar waarschijnlijk een discussiepunt zal worden. Het punt van de heer Hop acht hij daarom terecht maar het zal moeten worden besproken in één van deze werkgroepen.

De heer Hop vraagt zich af of de afspraken over de onderlinge concurrentiepositie van de OPCO's gewaarborgd kan blijven als het mogelijk is dat aan de SGT LOG GNK met een VIG-mbo of een mbo-opleiding hetzelfde of wellicht zelfs meer perspectief wordt geboden dan aan de onderofficier-GNK mbo-4 (BIG-geregistreerd). Wellicht moet aldus spreker de laatstgenoemde specifieke groep in een andere groep worden ingedeeld ten opzichte van de SGT LOG GNK. Er wordt dan aan een mbo-4 (BIG-geregistreerd) en een officier LDGD (BIG-geregistreerd) hetzelfde gegeven als aan een mbo-3 die deze registratie niet heeft.

Volgens de heer Van Hulsen is het nu eenmaal zo dat partijen het per definitie nooit helemaal goed kunnen doen. De discussie gaat over aanstellingspremies en als het in een bepaald jaar niet lukt om voldoende personeel binnen te halen dan zal het werk aantrekkelijker moet worden gemaakt middels het verhogen van de premies in het daaropvolgende jaar. Spreker vindt dat de discussie over de verhouding tussen de verschillende zojuist geduide groepen vooral moet worden gevoerd. Mocht blijken dat zij op een verkeerde manier met elkaar in concurrentie raken dan vindt spreker dat de aanstellingspremie moet worden aangepast aan die nieuwe werkelijkheid. Omdat de functie SGT LOG GNK nog moet worden gerealiseerd vindt spreker het lastig om in te schatten hoeveel mensen er hiervoor binnen zullen worden gehaald.

De voorzitter wijst er op dat er sprake is van het realiseren van een financiële maatregel waarbij altijd beoogde en niet-beoogde effecten optreden. Er is nu een nieuwe categorie geïntroduceerd en dan moet worden gemonitord of de markt zich zo ontwikkelt als was beoogd of juist niet. Het lijkt de heer Van Leeuwen dat het betreffende OPCO het beste moet kunnen inschatten wat het effect zal zijn. Spreker heeft geen signalen ontvangen die er op wijzen dat de voorgestelde indeling niet zou gaan werken maar als de CCOOP die wel heeft dan moeten partijen vooral de discussie hierover aangaan.

De voorzitter neemt aan dat de maatregel wordt opgesteld door mensen die dicht op de materie zitten en een goed gevoel voor de onderlinge verhoudingen en gevoeligheden hebben. Voor de WG AFR acht spreker het van belang dat de maatregel moet kunnen worden uitgelegd en dat zij geen evidente onredelijkheden bevat. Daarmee is de heer Van Leeuwen het eens en hij acht de regeling zeker uitlegbaar op basis van hetgeen nu bekend is. Indien zij sec als aanstellingspremie wordt gezien vindt de heer Hop dat ook maar zijns inziens gaat het om een bredere discussie. Mocht het een groot succes worden terwijl de onderliggende discussie over de SGT LOG GNK nog niet is afgerond dan ontstaat de situatie dat een groot aantal mensen tegelijk het loopbaanpatroon gaat doorlopen en zullen functies worden overgenomen die nu nog openstaan voor mbo-4 BIG-geregistreerde AMV'ers. Er zal dan een geheel ander beeld en pad ontstaan voor de AMV'ers. Dan bestaat de kans dat de AMV'ers, waarvoor momenteel nog een perspectief bestaat en waarvoor bepaalde functiegroepen bestaan waarbinnen ze een carrière kunnen doorlopen, er mee worden geconfronteerd dat er een nieuwe groep medewerkers komt die minder is gekwalificeerd en met een vrij hoge aanstellingspremie de organisatie is binnengekomen. De heer Hop schat in dat dit er toe kan leiden dat ze in andere sectoren naar een baan gaan zoeken en hij attendeert er op dat er momenteel al weinig mensen met deze achtergrond beschikbaar zijn. Spreker vraagt daarom om terughoudendheid in acht te nemen alvorens de discussie over de SGT LOG GNK en het daarbij behorende functieloopbaanpatroon - dat nu nog is geïncorporeerd in de groepen bij de AMV BIG-geregistreerden - überhaupt aan te gaan. Er zal moeten worden bezien of er geen sprake is van strijd met bepaalde

aanstellingsvormen uit het AMAR en ook zal moeten worden afgewogen of er geen aanvullende maatregelen nodig zijn. De voorzitter vraagt of de oproep van de heer Hop is om de premie voor de SGT LOG GNK op dit moment nog niet toe te kennen of om het onderwerp te agenderen teneinde de ontwikkelingen op dit vlak nauwgezet te volgen. De heer Hop is van mening dat dit onderwerp beslist in de WG AP moet worden besproken waarbij ook oog moet zijn voor de eventuele neveneffecten en schade als deze maatregel zeer succesvol uitpakt.

De voorzitter concludeert dat partijen het voorstel - mede op grond van de vandaag gegeven toelichting - op zichzelf begrijpelijk en uitlegbaar vinden. Verder is uitgesproken dat - mocht de maatregel dermate succesvol zijn dat zij onevenwichtigheden genereert - dit probleem bij voorkeur wordt besproken in de WG AP. Volgens de heer Hop staat al vast dat de genoemde onevenwichtigheden *zullen* ontstaan aangezien dit al is geconstateerd op basis van wat is voorgesteld in verschillende reorganisatieplannen. Hieruit werd al duidelijk hoe de SGT LOG GNK in de organisatie moet gaan belanden en welke functies daarbij eventueel zijn voorbestemd. Spreker is er zeker van dat dit de AMV BIG-geregistreerde gaat raken, zowel voor wat betreft het aantal beschikbare functies alsook voor diens toekomstperspectief. Daarom moet worden bezien of partijen het wel eens zijn over de wijze waarop de functie SGT LOG GNK al dan niet zal worden ingevoerd en wat dat doet met de groepen van functies waarvoor de AMV'er is aangesteld. De voorzitter informeert of dit inhoudt dat de heer Hop akkoord gaat met het voeren van de discussie over de SGT LOG GNK in de WG AP en dat tegelijk voor dit moment wordt geconcludeerd dat de WG AFR premiegroep 3 uitlegbaar vindt. De heer Hop antwoordt niet te kunnen overzien wat de gevolgen zijn als nu akkoord wordt gegaan zonder eerst de brede discussie te voeren over de vraag hoe hiermee om moet worden gegaan. Volgens de heer Schilperoort sluit het nu vaststellen van de regeling voor 2021 niet uit dat partijen hierin op een later moment nog aanpassingen kunnen aanbrengen; dit lijkt hem een betere aanpak dan het nu voor langere tijd aan te gaan zien. Spreker begrijpt het punt van de heer Hop maar wat hem betreft is het goed mogelijk om bij vaststelling van eventuele onevenwichtigheden de regeling weer aan te passen. Hij heeft er moeite mee om het onderwerp te laten liggen totdat de (brede) discussie is gevoerd en vreest dat dit al gauw een jaar kan gaan duren. Daarom heeft het sprekers voorkeur om de regeling zoals zij nu luidt vast te stellen met het voorbehoud van de discussie die nog in de WG AP zal worden gevoerd, in combinatie met de afspraak dat er zo nodig aanpassingen kunnen worden aangebracht. De voorzitter vat dit als volgt samen: zoals de regeling nu voorligt is deze akkoord met de kanttekening dat partijen over een aantal aspecten nog verder moeten praten.

Vraag 3. Kent alleen het CLAS de officier LOG GNK (hbo-V, BIG-geregistreerd), VeVa Zorg-3/4?

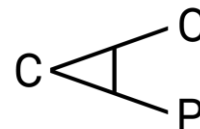
Antwoord: Het CZSK kent deze functie niet althans betreft deze mensen niet rechtstreeks van de externe arbeidsmarkt. De KMar kent de functie nog niet althans niet voor 2021. Bij het CLSK staan voor 2021 geen officieren LOG GNK in de aanstellingsopdracht (AO).

Rijbewijsmaatregel 2021.

Ook over de bij deze maatregel behorende tabel 13 b zijn door de CCOOP een aantal vragen gesteld. In de tabel zijn enkele kaders opgenomen. Het eerste kader betreft personeel dat bij aanstelling in 2021 in aanmerking komt voor een tegemoetkoming.

Vraag: Bij de KMar staat vermeld dat de tegemoetkoming geldt voor alle militairen die in de rang van wachtmeester in 2021 worden aangesteld. Waarom geldt de tegemoetkoming niet voor alle KMar-militairen zoals dat bij de andere drie OPCO's ook staat vermeld?

Antwoord: De KMar haalt de aanstellingsopdracht vrij gemakkelijk, er wordt een resultaat van bijna 100% bereikt terwijl het bij de andere OPCO's veel meer moeite kost om de cijfers omhoog te krijgen. Verder hebben de functionarissen bij het CLAS het rijbewijs ook echt nodig en staat dit ook in de functiebeschrijving terwijl dit bij de KMar alleen bij de wachtmeester het geval is. Deze moet bij de start van de initiële opleiding wel over een rijbewijs beschikken en als dat

niet het geval is dan wordt gebruik gemaakt van de rijbewijsmaatregel en wordt er alsnog in voorzien. In de praktijk is hiervan echter nog geen gebruik gemaakt.

De heer Hop begrijpt niet hoe Defensie iemand van deze maatregel gebruik wil laten maken als het rijbewijs al nodig is tijdens de initiële opleiding. In de uitvoeringsregeling staat dat de militair pas voor vergoeding van het rijbewijs in aanmerking komt na afronding van de initiële opleiding en het doorlopen van de proeftijd. Daardoor kan de militair bij aanvang van de initiële opleiding al in het bezit zijn van een rijbewijs met toepassing van deze maatregel, tenzij voor deze specifieke groep een uitzonderings- dan wel uitvoeringsregel geldt. Daar is spreker dan zeer benieuwd naar aangezien vooral bij andere groepen de uitvoeringsregel op de nodige bezwaren stuit. Ook deze militairen zouden graag over hun rijbewijs willen beschikken bij aanvang van de initiële opleiding zodat ze tijdens de opleiding hun eigen vervoer het woon-werkverkeer kunnen gebruiken. Verder kan spreker niet plaatsen dat de aanstellingsbehoefte wordt genoemd en daarbij wordt aangegeven dat alleen bij de KMar de rijbewijsmaatregel 2021 niet voor iedereen geldt. De heer Van Leeuwen plaatst, alvorens over wordt gegaan tot beantwoording van de vraag van de heer Hop, de kanttekening dat de aanstellingsopdracht bij het CLSK, CLAS en CZSK het kennelijk noodzakelijk maakt om, teneinde voldoende mensen binnen te halen op alle rangen, de maatregel te gebruiken. Kennelijk vindt men dit bij de KMar niet nodig omdat er toch voldoende aanbod van nieuwe mensen is en wordt er voor gekozen om het toepassen van de maatregel tot de categorie te beperken waarvoor zij wel nodig is. Dat vindt spreker een verstandige keuze en hij kan zich voorstellen dat er ook bij de andere OPCO's categorieën zijn waarvoor de maatregel niet nodig is. Hij ziet bij de keuze van de KMar ook niet direct een ongelijkheid ontstaan. Verder begrijpt hij wat de heer Hop stelt maar volgens hem werkt het zo dat de betrokkenen wordt verteld dat ze hun rijbewijs kunnen gaan halen en dat ze na voltooiing van hun opleiding een vergoeding krijgen. Dat klopt volgens de heer Hop, in de praktijk gebeurt dit volgens hem echter niet. Als de militair na het doorlopen van de initiële opleiding en de proeftijd de gemaakte kosten voor het rijbewijs declareert dan wordt dit afgewezen omdat hij is gestart voordat hij aanspraak kon maken op de vergoeding. Dan kan alleen nog aanspraak worden gemaakt op een aanvullende rijopleiding van maximaal 2500 euro. Indien het beleid dat Defensie wil gaan voeren wordt zoals de heer Van Leeuwen schetst dan wil spreker dat dit voor iedereen gaat gelden. Dit is volgens hem momenteel echter niet de uitvoeringsbepaling die wordt aangehouden.

De heer Van Hulsen geeft aan dat hij oorspronkelijk de intentie had om hetgeen is voorgesteld zo te laten vanuit de gedachte dat het resultaat telt. De toelichting gehoord hebbende stelt hij echter voor om deze categorie volledig te schrappen. Als het zo is dat uitgangspunt van de marechaussee is dat voor degenen die worden binnengehaald en wachtmeester worden het rijbewijs noodzakelijk is dan vindt spreker dit geen voorziening die uit de onderhavige maatregel voort moet komen. Hij ziet dit dan namelijk als een functie-eis die uit andere middelen dient te worden vergoed omdat er sprake is van een functiegeboden opleiding. De KMar moet deze opleiding dan maar aanbieden op een voor hen geschikt moment. Spreker concludeert dat de militairen in beide situaties recht hebben op een vergoeding voor de rijopleiding. Dat zou volgens de voorzitter betekenen dat de militair het rijbewijs moet hebben om de functie te kunnen uitoefenen. Dit laat overigens het argument van de KMar dat daar deze voorziening niet nodig is omdat er voldoende aanbod van personeel is onverlet. Het rijbewijs dient daar ook niet als wervingsinstrument maar is een harde noodzaak. De heer Van Hulsen begreep uit de toelichting dat deze noodzaak alleen bij de wachtmeester bestaat. Gezien de toelichting dat het noodzakelijk is voor de vervolgfuncties vindt spreker dat het rijbewijs niet moet worden vergoed uit de aanstellingspremie maar dat het een opleiding betreft die zoals gezegd noodzakelijk is voor de uitoefening van de functie. Dat laatste geeft volgens de heer Van Leeuwen bij het CLAS andere problemen omdat het rijbewijs daar als aanstellingseis is geschrapt. Nu worden er mensen op een chauffeursfunctie aangenomen die vervolgens langere tijd niet kunnen worden opgeleid omdat er geen capaciteit is voor de rijopleiding. Daardoor kunnen de nieuwe mensen gedurende anderhalf jaar hun functie niet uitoefenen. Volgens spreker is de voorgestelde maatregel puur voor werving bedoeld en moet ze ook vanuit die optiek worden ingevoerd.

De heer Schilperoort is het eens met de stelling van de heer Van Hulsen inhoudende dat de maatregel nu wordt misbruikt omdat er capaciteitsproblemen zijn bij de rijopleiding. Wat hem betreft moeten de nieuwe mensen dan maar civiel worden opgeleid en hun kosten worden vergoed. Dat ziet spreker als iets anders dan het lokken van nieuw personeel en hij vindt evenals de heer Hop dat alle andere militairen bij de KMar die het rijbewijs niet functie-gebonden moeten hebben dan aanspraak op de rijbewijsmaatregel moeten kunnen maken, juist vanwege het aanzuigende effect daarvan.

Mevrouw Meesters-Leenheer geeft, daartoe verzocht door de voorzitter, de volgende samenvatting. Bij de KMar bestaat zoals gezegd niet het effect van een aanzuigende werking op de arbeidsmarkt omdat daar voldoende aanbod van nieuwe mensen is. Verder bestaat de regeling voor de gevallen waarin dat nodig is (wachtmeester) en daarvan is tot op heden geen gebruik gemaakt. De heer Schilperoort wijst er op dat ook is gezegd dat alleen de wachtmeester is genoemd omdat het bezit van een rijbewijs daarvoor een functie-eis is, zij moeten immers ook surveillance kunnen rijden. Ook is het spreker bekend dat uit hoofde van vroegere bezuinigingen de aanstellingseis rijbewijs is geschrapt. Nu moet hij constateren dat via de rijbewijsmaatregel dit weer wordt opgelost terwijl de rijopleiding wat spreker betreft onderdeel van de opleiding moet zijn. De heer Van Leeuwen vindt dat de discussie dan ook zuiver moet worden gehouden. De rijbewijsmaatregel is bedoeld voor werving en als de KMar aangeeft dat er alleen bij de wachtmeester een wervingsprobleem is en daarom alleen daarbij de rijbewijsmaatregel wordt toegepast dan is spreker het ermee eens. Als - zoals ook bij de andere OPCO's - nieuwe medewerkers wel een rijbewijs nodig hebben maar dit niet als functie-eis wordt gesteld omdat er dan te weinig mensen reageren dan vindt spreker de maatregel niet aan de orde.

De heer Van Hulsen herhaalt dat het materiële effect gelijk blijft. Daarnaast vindt hij dat als de KMar de functie van wachtmeester aantrekkelijker wil maken nog steeds kan worden aangegeven dat - ten behoeve van de promotie van de vacatures - het behalen van het rijbewijs aan de functie is verbonden.

De voorzitter geeft aan dat Defensie de consistentie van de redenering nogmaals zal bezien en dat hier nog op pm terug wordt gekomen. De heer Hop attendeert er op dat hij in samenhang met dit onderwerp heeft vernomen dat er sprake is van een andere uitvoeringsregeling. Deze houdt in dat men bij aanvang van de initiële opleiding al in het bezit is van het rijbewijs. Dit is bij de andere OPCO's zoals spreker al stelde niet het geval en is zelfs vastgelegd dat men pas na daadwerkelijke instroom *en* afronding van de initiële opleiding in aanmerking komt voor een tegemoetkoming voor de rijopleiding. Indien zou blijken dat de wachtmeesters, ook al hebben ze het rijbewijs al, bij aanvang van de initiële opleiding dit geld krijgen dan is dat volgens spreker niet correct. De heer De Kleijn wijst er op dat dit niet conform de regeling zou zijn; dit kan door Defensie zo nodig worden uitgezocht. Spreker vindt het wel aangewezen om indien dit haalbaar is de regeling vandaag vast te stellen gelet op het belang ervan voor de werving door DC PL in 2021. Dat gaat wat de voorzitter betreft ook lukken mits partijen over de KMar-situatie afspreken dat daar wel een vinger aan de pols wordt gehouden om te monitoren of de juiste grondslagen en redeneringen worden aangehouden.

VeVa-opleiding 2021:

Vraag 1: waarom wordt er door de KMar geen tegemoetkoming verstrekt in de kosten van het behalen van een burgerrijbewijs en kent de VeVa geen KMar-stroming?

Antwoord: de KMar kent geen VeVa-stroming gelet op het gemak waarmee de aanstellingsopdracht wordt behaald; daardoor wordt de noodzaak voor VeVa anders ingeschat.

Vraag 2: wat gebeurt er als een leerling aan het einde van een VeVa-traject alsnog besluit om voor de KMar te kiezen, komt deze dan toch in aanmerking voor de tegemoetkoming?

Antwoord: hier is sprake van doorstromen vanuit een andere stroming hetgeen feitelijk neerkomt op overstappen. Mevrouw Meesters-Leenheer voegt hier aan toe dat dit volgens haar niet vaak voorkomt en als het gebeurt wordt

maatwerk geleverd. De medewerker wordt niet benadeeld aangezien deze zelf mag kiezen voor de meest gunstige opties die beide betrokken OPCO's bieden. De heer Hop vindt dit antwoord niet helemaal voldoende en licht dit als volgt toe. Het betreft een overzicht van categorieën van VeVa-leerlingen die bij de start van de VeVa-opleiding in 2021 in aanmerking komen voor een tegemoetkoming. Het kan zo zijn dat bijvoorbeeld een leerling die bij het CZSK een opleiding volgt en na afronding daarvan er voor kiest om naar de KMar over te stappen. Dan zou er vanuit het CZSK een aanspraak bestaan maar als de leerling bij de KMar niet als wachtmeester instroomt dan bestaat er daar geen aanspraak. Spreker vraagt zich af of deze medewerker nou wel of niet recht op de tegemoetkoming zal hebben. Mevrouw Meesters-Leenheer antwoordt dat in dat geval het door haar al genoemde maatwerk wordt toegepast waarbij de medewerker geen nadeel zal ondervinden. In het gegeven voorbeeld behoudt deze de toezegging vanuit het CZSK.

De heer Hop wijst er op dat hij in het gesprek met mevrouw Meesters-Leenheer naast de bovengenoemde vragen ook nog een zwaarwegend punt aangaande de reservisten naar voren heeft gebracht. Daartoe uitgenodigd door de voorzitter geeft spreker aan dat de CCOOP zich afvraagt, zeker gelet op de andere groepen, waarom geld wordt besteed aan een tegemoetkoming voor reservisten van het CLAS en de KMar. Daarbij wordt met name gedoeld op de KMar-reservisten die een opleiding tot wachtmeester gaan volgens. Dit is aldus spreker een zeer korte opleiding en daarna is het maar afwachten of de reservist ooit als militair aan het werk zal gaan. In de huidige situatie zijn voor het zittende personeel al onvoldoende middelen beschikbaar en de CCOOP vraagt zich af of dit soort bedragen dan moet worden uitgegeven aan een soort deeltijdwerker waarvan niet eens zeker is dat deze daadwerkelijk in dienst zal komen. Bij de militairen wordt de eis gesteld dat ze de initiële opleiding en de proeftijd hebben doorlopen om voor een tegemoetkoming in aanmerking te komen en de CCOOP vraagt zich daarover af hoe Defensie met deze groep wil omgaan. De heer De Kleijn antwoordt dat deze discussie de afgelopen jaren al gaande is en dat het van belang is om deze verder te voeren. In de oude regeling zitten de reservisten ook nog en het is algemeen bekend dat Defensie doende is het reservistenbestand uit te breiden. Ook voor deze groep is een wervingsopdracht van kracht omdat ook hiervoor sprake is van schaarste. Om die reden is besloten bepaalde groepen in de maatregel voor 2021 in te brengen. Wat spreker betreft kan in de WG AFR worden besproken of dit als een goede beslissing wordt gezien.

De heer Schilperoort wijst er in algemene zin op dat als partijen er in waren geslaagd om per 1 juli 2020 hun taken te volbrengen er een constructie zou zijn gerealiseerd waar al dit soort zaken mee zou zijn geregeld. Ook deze discussie gaat over het loongebouw, toelages enzovoorts. Wat spreker lastig vindt is dat, als deze discussie nu separaat moet worden gevoerd, partijen op een bepaald moment toch ook verder zullen moeten praten over het volledige, brede palet. Hij kan de opmerkingen van de heer Hop goed plaatsen maar hij heeft er een voorkeur voor om nu een knip aan te brengen. Spreker vindt dit onderwerp thuishoren in de brede discussie die nog over het nieuwe loongebouw zal worden gevoerd. Hij is het er overigens nadrukkelijk mee eens dat de heer Hop de vraag heeft opgeworpen of er nu allemaal AV-middelen moeten worden besteed aan reservisten. Dit geldt in het bijzonder voor degenen die de opleiding tot wachtmeester gaan volgen waarvan vandaag al is gezegd dat daarvoor geldt dat de rijopleiding hoort bij de functie. Als over deze groepen nu separaat een discussie zou worden gevoerd vreest spreker dat er nog tientallen andere discussies zullen volgen.

De voorzitter spreekt uit het geheel eens te zijn met wat in de discussie van vandaag naar voren is gebracht. Zonder de discussie nog verder te willen uitbreiden denkt spreker dat er ook allerlei dwarsverbanden met het nieuwe personeelsmodel mee gaan spelen. Hij had naar voren willen brengen welke gunstige effecten het aanstellen van reservisten met zich meebrengt en dat zij daarom in de maatregel voor 2021 zijn opgenomen. Daarmee zou men echter diep in een andere discussie belanden en voor nu volstaat aldus spreker om de gemaakte opmerking te markeren als één die bij de verder discussie over het nieuwe loongebouw en het personeelsmodel moet worden opgepakt. De vraag is op dit moment of dit markeren naar de toekomstige discussie volstaat en de voorgestelde maatregel vooralsnog door kan gaan. Hij wil met name van de heer Hop vernemen wat zijn antwoord is waarop de heer Hop aangeeft eerst de visie van de andere twee centrales te willen vernemen (AC en CMHF).

De heer Van Hulsen sympathiseert met hetgeen namens de CCOOP naar voren is gebracht. Het is opmerkelijk dat het feit dat iemand sec als reservist wordt aangesteld reeds het recht op vergoeding van een rijopleiding geeft. Bekend is dat een deel van de reservisten frequent zal opkomen maar er zijn ook reservisten die dat nooit zullen doen. Spreker is van oordeel dat partijen hiernaar zullen moeten gaan kijken Hij vraagt zich tegelijk af of er ter vergadering van de WG AFR iets kan worden verzonnen wat ervoor zorgt dat er een betere verdeling ontstaat. Dit vindt spreker echter erg complex, zeker gelet op het gegeven dat het over aanstellingspremies gaat. Er zou bijvoorbeeld een eis kunnen worden opgenomen dat de reservist minimaal 180 uur moet opkomen om aanspraak te kunnen maken maar dat is dan weer in strijd met de reservistenaanstelling als zodanig. Daarom zullen partijen in alle rust hierover moeten praten en zullen zij wat spreker betreft consistent in hun redeneringen zullen moeten zijn, soms tegen beter weten in. Hij heeft de heer De Kleijn zojuist horen zeggen dat de bepaling voor reservisten ook in de oude regeling staat en daarover is volgens de heer Van Hulsen eerder nog helemaal niet gesproken. Uit hoofde van de door hem genoemde consistentie vindt spreker daarom dat partijen daar op dit moment geen halszaak van moeten maken en niet de regeling op dit punt moeten blokkeren. Dat laat onverlet dat het punt wel moet worden opgepakt want hij is het ermee eens dat er iets niet klopt. De voorzitter merkt op dat hiermee er op wordt gedoeld dat een rijbewijs wordt toegekend aan medewerkers waarvan nog niet vaststaat dat zij een arbeidsprestatie zullen gaan verrichten terwijl bij anderen die dat wel zullen doen allerhande voorbehouden zijn ingebouwd.

De heer Van Leeuwen sluit zich aan bij hetgeen de heren Van Hulsen en Schilperoort hebben gezegd en ook heeft hij gevoel bij hetgeen de heer Hop heeft gesteld. Hij wil echter de voortgang van de maatregel nu niet door de geuite bedenkingen laten beperken. Wel vindt spreker het jammer dat er zoveel geld wordt gestoken in een maatregel die feitelijk weer een pleister is om alleen maar wat meer mensen over de streep te kunnen trekken. Als spreker de discussie breder trekt zijn zowel de rijbewijsmaatregel als de aanstellingspremies signalen dat het structurele systeem van de organisatie niet in orde is. Daarmee zullen partijen echter aan de slag gaan en hij vindt dat de maatregelen nu conform het voorstel moeten worden voortgezet. Spreker hoopt volgend jaar gezamenlijk de conclusie te kunnen trekken dat er een nieuw systeem is ontwikkeld waardoor dergelijke maatregelen niet meer nodig zijn.

De voorzitter informeert of de heer Hop thans zijn oordeel kan geven. De heer Hop sluit, de overige centrales gehoord hebbende en met inachtneming van alles wat vandaag is gezegd, aan bij de beslissing om de maatregel door te laten gaan. Wel wil spreker meegeven dat zeer goed zal moeten worden bekeken hoe met de andere groepen militairen, die nu geen recht hebben, zal worden omgegaan gelet op het feit dat de reservisten wel aanspraken bij hun aanstelling krijgen. Hij vraagt Defensie om hiervoor met een oplossing te komen. De voorzitter informeert of de heer Hop bedoelt dat de clausulering bij de reguliere militairen ook bij de reservisten moet worden aangebracht. De heer Hop antwoordt dat andersom ook kan worden overeengekomen dat alle andere militairen juist ook aanspraken zouden kunnen krijgen door de clausule weg te halen en ze zo bij hun aanstelling in aanmerking te laten komen voor de rijbewijsmaatregel. Hij benadrukt dat voor het wel toepassen van de rijbewijsmaatregel voor de reservisten en niet voor vele groepen militairen geen enkele onderbouwing bestaat. De heer Schilperoort is het daarmee eens en voegt er aan toe dat ook zou kunnen worden geregeld dat de militair die in zijn proeftijd vertrekt de kosten van de rijopleiding terug moet betalen.

De voorzitter stelt het volgende voor. Partijen stemmen in met het voorstel voor de aanstellingspremies. Daarbij zijn er twee belangrijke aandachtspunten. Het ene betreft de wachtmeester en de rijbewijsmaatregel. Het andere betreft de reservisten en de rijbewijsmaatregel. Dit houdt in dat partijen zouden kunnen instemmen met het voorstel en dat Defensie tegelijk een brief zal gaan opstellen over de legitimiteit en de grondslag van de rijbewijsmaatregel voor de wachtmeester. Verder kan daarin worden benoemd welke randvoorwaarden worden gesteld bij het toekennen van de rijbewijsmaatregel aan de reservisten, hoe zich dit verhoudt tot de overige populatie en wat daarvan wordt gevraagd. Dan kan de hoofdstroom in elk geval door en mochten de centrales zich niet kunnen vinden in

hetgeen Defensie naar voren brengt aangaande de genoemde twee groepen dan kan daar verder over worden gediscussieerd.

De heer Van Hulsen informeert wat er gebeurt als de centrales bezwaren blijken te hebben, meer specifiek gesteld of de mainstream dan doorgaat en dat op dat moment dan niks voor de wachtmeesters en reservisten wordt gedaan. Of bedoelt de voorzitter nu - en dat zou sprekers invulling zijn - dat partijen weten dat ze nog een discussie te voeren hebben maar dat ze het huidige proces niet gaan ophouden en de regeling zoals zij is voorgesteld laten doorgaan. En dat, mocht de discussie tot een andere uitkomst leiden, die uitkomst dan zou worden geïmplementeerd. Bij de eerste optie gaat aldus spreker alleen de mainstream door en wordt de onzekerheid en onduidelijkheid voor de rest in stand gelaten. Bij de tweede optie gaat iedereen mee maar wordt de kanttekening geplaatst dat partijen daar later eventueel op terug kunnen komen. Sprekers voorkeur gaat zoals gezegd naar de tweede variant. Daar is de voorzitter het mee eens. Kijkend naar de wijze waarop de organisatie werkt vindt hij het het duidelijkst om er nu voor te kiezen om het voorstel te accorderen en alle medewerkers die het betreft daarin mee te laten gaan. Tegelijk zal worden erkend dat er twee mogelijke verbeterpunten zijn en dat daarop in een separate brief terug zal worden gekomen nadat partijen erover hebben gesproken. Daar kan de heer Van Leeuwen zich in vinden met dien verstande dat de opmerking van de heer Schilperoort over het bij aanstelling gelijk toekennen van de tegemoetkoming en een terugbetalingsverplichting bij voortijdig vertrek zal worden meegenomen. Dit kan wat spreker betreft nu al worden geïmplementeerd. De voorzitter is er voorstander van om zowel voor de wachtmeesters als de reservisten op eenvoudige wijze enkele extra maatregelen te treffen waardoor hun situatie wordt verbeterd en dit meteen in de brief van Defensie op te nemen. De heer Van Hulsen vindt dat als er van uit wordt gegaan dat de reservist er voor kan kiezen om niet op te komen en daarbij wel aanspraak heeft op de tegemoetkoming het enigszins bevreemdend is dat de militair die in zijn proeftijd strandt de tegemoetkoming terug zou moeten betalen. Spreker wil deze discussie voor nu echter parkeren en vindt dat er een keuze moet worden gemaakt of de organisatie met de maatregel door kan gaan. Hijzelf is voor duidelijkheid en vindt dat de voorgestelde maatregel moet worden ingevoerd. De heren Van Leeuwen en Schilperoort herhalen ook dat ze akkoord gaan met de voorgestelde maatregel.

De heer Hop mist in de samenvatting van de voorzitter de door spreker aangehaalde wijze waarop de regeling momenteel in de uitvoeringsbepalingen wordt gehanteerd bij de wachtmeesters van de KMar, waarbij het de vraag is of zij de rijopleiding wel of niet vergoed zullen krijgen bij de initiële opleiding. De voorzitter antwoordt dat dit punt mee zal worden genomen bij het inzoomen op de wachtmeesters. Spreker concludeert dat alle partijen nu onder de overeengekomen voorwaarden akkoord zijn en het voorstel en sluit het agendapunt af. Eerst zal nu zoals verzocht agendapunt 5 worden behandeld.

Agendapunt 4. Voorstel Wijziging VKBD en VKRD

(AFR/20.0660 + 4 bijlagen)

Het voorzitterschap wordt bij dit agendapunt overgenomen door mevrouw Pijpstra. De voorzitter geeft aan dat er een brief met een voorstel van Defensie ter bespreking is aangeboden, dit is ingegeven door rechterlijke uitspraak uit 2014. Tevens zijn er een aantal technische wijzigingen in opgenomen en spreekster geeft het woord aan de heer Vink voor het geven van een toelichting. De heer Vink merkt op dat het gaat om een actualisering van het VKBD en de regelgeving. Daarbij zijn een aantal onderwerpen meegenomen die er in de loop der tijd bij zijn gekomen. Er wordt afgesproken om het voorstel artikelsgewijs door te nemen voor zover er sprake is van relevante aanpassingen.

Bijlage 1; deze bevat het voorstel voor het VKBD met de voorgestelde wijzigingen.

De heer Vink merkt op dat hij de teksten uit de verzamel-AMvB en de MR voor de leesbaarheid in het voorstel heeft opgenomen zodat alles informatie synchroon wordt behandeld. Spreker geeft waar nodig een toelichting.

Artikel 1, begripsbepalingen.

Achtergebleven kind:

Hier is een kleine aanpassing aangebracht, 'studiefinanciering' is gewijzigd in *basisbeurs*. Deze aanpassing is al eerder aangebracht maar de heer Vink werd er op 12-10-2020 door DCIOD op gewezen dat nog altijd het begrip 'studiefinanciering' wordt gehanteerd. Spreker vraagt zich af of het niet de voorkeur geniet om te spreken van *studiefinanciering en tegemoetkoming scholingskosten* in plaats van 'basisbeurs'.

De heer Van Hulsen merkt op dat de terminologie in dezen de afgelopen jaren erg veranderlijk en stelt voor om tot een meer uniform begrip te komen. Spreker vindt 'studiefinanciering' daarbij de beste optie met eventueel de toevoeging 'tegemeetkoming scholingskosten'. Daar is de heer Hop het deels mee eens en hij merkt op dat het begrip wellicht nog iets breder moet worden getrokken, met name in verband met de basisbeurs. Er zijn nu volgens spreker ouders die gelet op het nieuwe leenstelsel afzien van studiefinanciering. Daarom stelt hij de tekst voor 'kinderen die *in aanmerking zouden kunnen komen voor*'. Dan kan aan de hand van de gevolgde opleiding worden beoordeeld of er sprake is van 'achtergebleven kinderen'. Er hoeft dan niet te worden gekeken naar de vorm van studiefinanciering die ze kunnen krijgen. Volgens spreker verlangt DCIOD voor de bewijsvoering om een bewijs van studiefinanciering die het kind ontvangt terwijl er, zoals hij aangaf, in een aantal gevallen hiervan om moverende redenen af wordt gezien en de ouders de studie geheel zelf betalen. Dat staat volgens de heer Van Hulsen in feite ook zo in het voorstel aangezien is vermeld dat het gaat om 'aanspraak hebben op'. Hij ziet aanspraak als iets anders dan het daadwerkelijk gebruik maken van een recht en daarom acht spreker de begripsomschrijving op zich juist. Er resteert wel een praktisch probleem in de bewijsvoering aangezien er in de gevallen waarin wordt afgezien van het lenen omdat de ouders liever betalen dan wel de student door arbeid in de kosten voorziet geen bewijs voorhanden is. Hiervoor zal dan een oplossing in de uitvoering moeten worden gerealiseerd. De heer Schilperoort deelt het standpunt van de heer Van Hulsen en vindt ook dat het begrip wat algemener moet worden omschreven. Spreker oppert om er 'dan wel financiële aanspraken op grond van de Wet Studiefinanciering 2000' van te maken waarmee wordt voorkomen dat de regeling telkens moet worden aangepast. Aangezien partijen het nu hebben over een AMvB moet er een lang traject worden doorlopen en kan er ondertussen van alles veranderen. Mocht het voor de uitvoering alsnog nodig zijn dat er wordt gespecificeerd dan kan dit worden opgelost door de onderliggende MR aan te passen. Een MR kunnen partijen immers ten allen tijde wijzigen.

De voorzitter resumeert dat de tekst dan moet worden *voor wie aanspraak bestaat op kinderbijslag dan wel een financiële aanspraak op basis van de Wet studiefinanciering 2000*. Dat heeft de heer Schilperoort niet meteen helemaal scherp en het lijkt hem goed als hier nog een jurist naar zal kijken voor de precieze formulering. De heer Van Leeuwen ziet het ook zo en zoals de heer Van Hulsen al aangaf moet de uitvoeringsproblematiek apart worden aangepakt.

De heer Vink zal dit alles terugkoppelen aan DCIOD. Spreker geeft aan dat van die zijde al is gemeld dat indien de tekst wordt gewijzigd in *studiefinanciering en tegemoetkoming in de scholingskosten* zij voor wat betreft de bedrijfsvoering geen problemen voorzien omdat er daarvoor dan niets verandert. Op verzoek van de heer Van Hulsen wordt afgesproken dat de heer Vink terug zal koppelen of de nu voorgestelde tekst geen problemen geeft bij DCIOD; als dit wel het geval is dan kan op de eerdere variant terug worden gevallen. De heer Schilperoort oppert nogmaals om dit soort zaken, die gemakkelijk moeten kunnen worden aangepast, bij voorkeur in een MR op te nemen omdat deze anders dan een AMvB op dagbasis kan worden gewijzigd. Er wordt afgesproken dat de heer Vink dit met de heer Schwab zal bespreken en dat de uitkomst wordt teruggekoppeld.

Eigen huishouding voeren:

De heer Vink geeft aan dat aangaande het begrip 'eigen huishouding' als gevolg van de uitspraak van 2014 geen onderscheid meer mag worden gemaakt of deze wordt gevoerd of niet. Het is een optie om het begrip te schrappen uit het VKBD maar er zijn nog andere regelingen die verwijzen naar artikel 1 van het VKBD, met name in het

Voorzieningsstelsel Buitenland Defensie (VBD). Daarom wil spreker het begrip vooralsnog handhaven en hij heeft hierover al overleg gevoerd met de heer Dirkzwager die bezig is met de herziening van het VBD. Indien voor hem aanleiding bestaat om het begrip over te nemen dan kan dit alsnog gebeuren. Spreker stelt voor om het begrip vooralsnog in het VKBD te laten staan maar wijst er op dat dit wordt aangepast in de artikelen van het verplaatsingskostenbesluit en de verplaatsingskostenregeling in die zin dat het komt te vervallen.

Het valt de heer Van Hulsen op dat er andere regelingen bestaan die wel naar het voeren van een eigen huishouding verwijzen hetgeen zo is omdat dit andere aanspraken genereert. Als dit klopt vraagt hij zich af waarom het in die gevallen niet discriminerend zou werken. Spreker laat het voor nu bij deze constatering.

De heer Schilperoort geeft aan dat de ACOP absoluut een voorkeur voor het alternatief heeft, dus het begrip hier volledig schrappen en overhevelen naar het VBD. Dit is niet sec ingegeven door sentimenten maar spreker vindt het ook onzinnig om het hier te laten staan aangezien het in het VBD een andere lading heeft of krijgt. Spreker begrijpt de reactie van de heer Van Hulsen overigens wel en ziet het als een kip- en -ei verhaal. Hij zou het ook goedvinden als het begrip blijft staan met dien verstande dat het, zodra het VBD is aangepast, wordt geschrapt in het VKBD. De heer Vink stelt hierop dat dit kan worden meegenomen bij het wetgevingstraject dat met de herziening van het VBD gemeoid is. Ook de heer Hop wil het begrip 'eigen huishouding voeren' nu laten staan en vindt bovendien dat ook nog goed moet worden gezien wat eventuele verdere consequenties van het schrappen zouden kunnen zijn. Ook de heer Van Leeuwen is akkoord en het begrip wordt vooralsnog gehandhaafd.

Woongebied:

Volgens de heer Vink is het begrip 'woongebied' in het verleden ingevoerd om het mogelijk te maken om extra gemeentes die rondom een kazerne lagen maar die net buiten de 25-kilometergrens vielen toch als woongebied aan te kunnen merken. Vaak was binnen de 25-kilometergrens weinig woonruimte beschikbaar maar dit is een achterhaald principe want de medewerkers zijn niet meer verplicht om te verhuizen en als ze dat wel doen lopen ze vaak tegen het probleem op dat ze net buiten het woongebied belanden. De gedachte is nu om meer de grenzen op te zoeken die ook worden gehanteerd door de fiscus. Dit betekent dat men minimaal op een afstand van 25 kilometer moet wonen en dat de reisafstand met tenminste 60% wordt verminderd om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming in de verhuiskosten. Momenteel gaat het om behoorlijk veel mensen en spreker heeft recent een zaak gezien van iemand die op 26 kilometer afstand is gaan wonen en daardoor net niet voldeed aan de huidige criteria. Dit kan worden voorkomen met het schrappen van dit begrip en aansluiting te zoeken bij de fiscale criteria.

De heer Hop geeft aan hierover verderop een aantal vragen te hebben waar het gaat over de wijziging van standplaats. Spreker doelt op enkele stukken waarin het gaat over verhuizing naar de standplaats, volgens hem wordt met het schrappen van het begrip woongebied het woongebied als zodanig verkleind. Er wordt verderop gesproken over het begrip 'standplaats' en spreker vraagt zich af of door 'woongebied' nu te schrappen er geen sprake is van een verenging in plaats van een verruiming van het woongebied. De standplaats betreft volgens hem een beduidend kleiner dan het woongebied. De heer Vink denkt dat eerst moet worden besloten of 'woongebied' wordt geschrapt en vervolgens kan worden gezien of daar waar over 'standplaats' wordt gesproken de tekst nog moet worden bijgesteld. De voorzitter informeert of er in het huidige voorstel geen rekening hiermee is gehouden waarop de heer Vink antwoordt dat de ervaring heeft geleerd dat medewerkers uiteindelijk verhuizen naar de omgeving van hun standplaats en daarbij kiezen voor een redelijke afstand die als doelmatig voor het woon-werkverkeer wordt gezien en eventueel ook recht geeft op de verhuiskostenvergoeding.

De heer Schilperoort gaat in beginsel akkoord met het schrappen van 'woongebied' maar heeft ook opmerkingen over de uitwerking waaronder hetgeen de heer Hop zojuist stelde en waarmee hij het eens is. Spreker informeert of deze wijziging ook voor het buitenland geldt hetgeen de heer Vink bevestigt. Er zal wel goed moeten worden beoordeeld hoe

dit zich verhoudt. Gesteld zou kunnen worden dat van een verhuizing zoals hier aan de orde is geen sprake is in het buitenland maar daarop zijn uitzonderingen mogelijk, zoals een buitenland-buitenlandplaatsing. De heer Schilperoort geeft als voorbeeld degene die eerst op 200 kilometer van zijn standplaats woont en dan naar 80 kilometer verhuist omdat er een woning op die afstand vrijkomt. Spreker vindt dat dan ook recht op een vergoeding bestaat aangezien dan aan de nieuwe regels zou worden voldaan (60% dichterbij).

De heer Van Leeuwen leidt uit de toelichting af dat Defensie strengere regels hanteerde dan de kaders die de fiscus stelt en denkt dat met het voorstel de aanspraken toenemen en zo meer in lijn komen met de aanspraken van andere ambtenaren. Dit vindt spreker een goede zaak al heeft hij niet naar het begrip standplaats gekeken en welke effecten dat eventueel kan geven en hij is het met de heer Hop eens dat daar nog goed naar moet worden gekeken.

De heer Hop merkt naar aanleiding van hetgeen de heer Schilperoort over het buitenland stelde op dat zich de situatie voor kan doen dat de militair met zijn gezin juist buiten de standplaats gaat wonen vanwege de beschikbaarheid van scholen. Spreker vraagt zich af in hoeverre daarmee rekening kan worden gehouden aangezien dit in het buitenland een andere situatie kan opleveren dan in Nederland. De heer Vink geeft aan hier niet meteen een reactie op te kunnen geven en dat hij zich een dergelijke situatie ook niet echt goed kan voorstellen. Hij heeft er niet meteen een beeld bij dat standplaats en scholen zo ver uit elkaar kunnen liggen. De heer Van Hulsen merkt op dat de discussie nu over de standaardvoorziening en de mainstream moet gaan en wijst er op dat er voor het buitenland een speciale vergoedingsregeling geldt. Daarom hoort het regelen van dit soort zaken zijns inziens daar thuis en niet bij het VKBD. Verder begrijpt spreker hetgeen de heer Hop stelt wel maar hij denkt dat indien iemand kiest voor een standplaats in het buitenland daarbij onder meer rekening zal houden met de afstand naar de school dan wel de wijze waarop de kinderen naar school kunnen worden vervoerd. Zo rijden er in de VS schoolbussen en is 26 kilometer afstand daar geen probleem terwijl in een land waar geen schoolbussen rijden het wellicht al bij 15 kilometer een probleem is. Ergo, indien er een dergelijk probleem is dan moet de oplossing gelegen zijn in het buitenlandbesluit. Partijen zouden eens kunnen bezien of deze situaties zich daadwerkelijk voordoen maar spreker schat in dat dit nauwelijks zal voorkomen; op dit punt is hij het eens met de heer Vink.

De voorzitter concludeert dat het begrip 'woongebied' wordt geschrapt met daarbij een aantal kanttekeningen en uitwerkingsvraagstukken.

Woning:

De heer Vink geeft aan dat het toevoegen van het begrip 'woning' direct samenhangt met het schrappen van het begrip 'eigen huishouding' in de rest van de artikelen. Er zal ergens in de regeling een dergelijk begrip moeten worden opgenomen zodat de medewerker in aanmerking kan komen voor een aantal tegemoetkomingen. Met 'woning' wordt bedoeld de verblijfplaats in Nederland waar de defensieambtenaar volgens de Basisregistratie Personen als 'woonplaats' staat ingeschreven dan wel de verblijfplaats in het buitenland waar de defensieambtenaar metterwoon woonachtig is. Dit kan ook de militair zijn die nog bij zijn ouders woont.

De heer Van Hulsen merkt op dat er consequent over 'verblijfplaats' wordt gesproken en spreker vraagt zich af wat de toegevoegde waarde van 'verblijf' in dit begrip is. Spreker informeert waarom niet wordt gesproken van 'de plaats in Nederland'. Volgens hem suggereert dit dat men zich ergens met een zekere frequentie zou moeten bevinden waarop de heer Vink antwoordt dat wordt bedoeld op verblijven of wonen. De heer Schilperoort begrijpt de reactie van de heer Van Hulsen en wijst er op dat dit exact de omschrijving is die partijen in 2018 zijn overeengekomen voor de Regeling Huisvesting en Voeding Militairen. Er is destijds uitgebreid gediscussieerd over deze omschrijving, alleen weet spreker nu niet in hoeverre partijen toen op het begrip in zijn gegaan. Dat geldt ook voor de heer Vink, het is hem wel bekend dat er een relatie is met genoemde regeling teneinde dergelijke begrippen zo juist mogelijk te omschrijven. De voorzitter ziet de term als verouderd maar vindt dat er niet teveel achter moet worden gezocht. De heer Schilperoort meent dat er

oorspronkelijk stond 'woonplaats in Nederland' en meent dat partijen dit als dubbelop ervoeren waarna zij hebben gezocht naar een ander woord. De voorzitter vindt dat het voor eenieder wel duidelijk is welke betekenis 'verblijfplaats' in dit verband heeft en dat het daarom kan blijven staan. Hetzelfde geldt voor het begrip 'metterwoon', ook dat begrip duidt spreekster als verouderd. De heer Hop merkt op dat dit begrip hem ook is opgevallen en wijst er op dat de betekenis daarvan uitgebreid staat beschreven in het VBD. Het begrip veroorzaakt echter ook daar onduidelijkheid en aangezien het nu ook in het VKBD staat vraagt spreker om duidelijkheid te verkrijgen over wat de daadwerkelijke begripsomschrijving nu is. Over de uitgebreide definitie in het VBD is al langdurig gediscussieerd waarbij onder meer tijdens Defensie juridische uitspraken zijn gedaan. Spreker benadrukt daarom dat zeer goed moet worden vastgelegd wat de juiste uitleg van 'metterwoon' nu is.

De voorzitter stelt vast dat er kennelijk al een definitie in het VBD is opgenomen maar dat deze wellicht niet duidelijk genoeg is. De heer Hop citeert uit het VBD: 'metterwoon gevestigd is het daadwerkelijk wonen zodanig dat de gezinsleden er het merendeel van de tijd de nacht doorbrengt, de maaltijden gebruikt en over het algemeen aldaar het leefpatroon heeft dat de gezinsleden volgens algemeen aanvaardbare normen gewoonlijk op het huisadres pleegt te hebben'. Dit roept bij spreker veel vraagtekens op. De heer Van Hulsen vindt dat 'metterwoon' wel kan blijven staan. De heer Hop wijst er echter op dat dit voorheen niet in het VKBD stond en nu partijen dit er in gaan opnemen ze automatisch weer tegen dezelfde discussie als die uit het verleden rond het VBD aanlopen. Daarom vindt hij dat het zo moet worden opgenomen dat voor iedereen duidelijk is wat de betekenis is en dat men van de huidige wollige omschrijving in het VBD afkomt. De heer Van Hulsen oppert om metterwoon te vervangen door 'daadwerkelijk' of 'feitelijk', dat is zijns inziens een veel gangbaarder begrip en het sluit exact aan bij de definitie uit het VBD. De voorzitter betwijfelt dat dit juridisch zonder meer sluitend is. Als metterwoon wordt gehandhaafd dan zal in elk geval een duidelijke begripsomschrijving vereist zijn. Over de definitie die al in het VBD staat geeft spreekster aan dat deze in elk geval nog steeds als vaag wordt ervaren. Zij stelt voor om het begrip nu te laten staan met de kanttekening dat nog wordt bezien of het door een meer gangbaar begrip kan worden vervangen. De heer Vink merkt op dat ook in dit geval, gelet op de samenhang met het VBD, kan worden afgesproken dat als bij de herziening er voor wordt gekozen om 'metterwoon' te wijzigen dit meteen ook doorwerkt naar het VKBD.

Artikel 2, tegemoetkoming verhuiskosten bij opgelegde verhuisplicht.

Lid 4, sub a:

De heer Vink wijst er op dat enkel over 'echtgenote' werd gesproken maar dat tegenwoordig meestal wordt gesproken over de 'tegemoetkoming voor het gezinslid'. Daarom is voorgesteld om dit begrip hier ook te gaan hanteren; dit kan bijvoorbeeld ook op kinderen duiden. De voorzitter informeert waarom 'zelfstandige' aan woonruimte is toegevoegd. De heer Vink antwoordt net te hebben gezien dat het begrip 'zelfstandige woonruimte' ook in de regeling zelf een nieuw begrip is maar deze wijziging is volgens hem weggefallen. Spreker licht toe dat de tekst in de begripsbepaling aangaande dit nieuwe begrip voor zich spreekt omdat het ook min of meer aansluit bij de regels voor het in aanmerking kunnen komen voor een verhuiskostenvergoeding die de fiscus hanteert. Het begrip wordt daar ook gebruikt en 'eigen huishouding' is komen te vervallen. Indien men een zelfstandige woonruimte verlaat komt men in aanmerking voor een verhuiskostenvergoeding. De heer Schilperoort kan de toevoegingen plaatsen als het gaat om de teksten waar voorheen 'eigen huishouding' stond maar hij komt dit begrip veel vaker tegen op plaatsen zoals bij lid 4 sub b, waarbij hij zich afvraagt waarom het ook daar is opgenomen. De heer Vink antwoordt dat daar in het verleden 'woonruimte' stond en er moet worden voorkomen dat er verschillende begrippen ontstaan; daarom is dit gewijzigd in 'zelfstandige woonruimte'. De heer Schilperoort merkt op dat het begrip 'woonruimte' niet voorkomt in de tekst waarop de heer Vink antwoordt dat dit ook niet in de regeling stond. Dat begrijpt de heer Schilperoort, hij ziet alleen niet in waarom de toets die in alle regelingen staat niet de relatie had met de eigen huishouding. Wel begrijpt hij dat er een alternatief moest worden gezocht voor het feit dat mensen een eigen huishouding voerden en die term niet meer wilden gebruiken vanwege de beladenheid ervan en alles wat daar rond gespeeld heeft. De heer Vink antwoordt dat de relatie er ook is bij de tegemoetkoming in de verhuiskosten als de zelfstandige woonruimte wordt verlaten om naar een andere zelfstandige

woonruimte toe te gaan. Er wordt hier wel enigszins onderscheid gemaakt tussen de militair met een zelfstandige woonruimte die zijn huis verkoopt en gaat verhuizen ten opzichte van de militair die nog bij zijn ouders woont en die in verhouding weinig heeft om mee te nemen. De heer Schilperoort vindt dat ook laatstgenoemde op zich met een verhuizing te maken heeft maar de heer Vink wijst er op dat deze militair op dat moment nog niets heeft om mee te nemen dat in aanmerking komt voor vergoeding van verhuiskosten. Dat is volgens de heer Schilperoort nog maar de vraag en hij wil hier later in de discussie nog op terugkomen. Hij acht het zeer wel mogelijk dat ook degene die nog bij zijn ouders woont behoorlijk wat inboedel kan hebben die moet worden verhuisd. Spreker resumeert aangaande het onderhavige artikellid evenwel nog steeds de noodzaak te missen waarom er *zelfstandige* woonruimte zou moeten staan. Het is op zich echter geen halszaak voor hem.

De heer Vink geeft aan de actuele versie van de regeling zoals deze op internet staat te hebben bekeken en dat daarin staat 'ter bezichtiging van een woonruimte'. Vervolgens is 'zelfstandige woonruimte' toegevoegd voor een betere aansluiting bij het begrip dat zojuist is ingevoerd. De voorzitter informeert of dit inhoudt dat als iemand een woonruimte die geen eigen keuken, douche en toilet heeft bezichtigd er geen aanspraak bestaat. Er is dan immers geen sprake van een zelfstandige woonruimte. De heer Schilperoort vindt dat er dan ook geen recht op vergoeding van de bezichtigingsreis bestaat en dat het daar in die gevallen juist om gaat. De voorzitter zegt dat ze daarom ook op dit onderdeel reageerde en zij vindt dat er een vreemde situatie ontstaat.

De heer Van Hulsen vermoedt dat 'zelfstandig' is toegevoegd omdat er ook gevallen zijn waarin de medewerker bijvoorbeeld in een caravan gaat zitten en tegen die achtergrond snapt hij dat het begrip er bij wordt gehaald. Spreker heeft wel bezwaren tegen de omschrijving van het begrip 'zelfstandige woonruimte'. Ten eerste vindt hij het paternalistisch dat partijen willen bepalen dat er een eigen toilet met waterspoeling moet zijn, dit kan immers ook op andere manieren. Deze eis kan hij daarom niet plaatsen. Verder kent spreker situaties waarin meerdere personen in hetzelfde gebouw wonen en iedereen een privéruimte heeft maar waarbij met name de keuken in een gemeenschappelijke ruimte zit. Met de voorgestelde definitie worden deze gevallen uitgesloten en dan klopt de definitie niet. Spreker heeft echter niet meteen een betere definitie beschikbaar.

Ook de heer Schilperoort vindt dat in ieder geval de caravans, campers en dergelijke moeten worden uitgesloten en oppert om aan te geven dat het om 'vastgoed' moet gaan. Volgens de voorzitter wordt 'zelfstandige woonruimte' gedefinieerd in de wet op de huurtoeslag (2020) en wordt er geen toeslag verleend als er geen sprake is van zelfstandige woonruimte. Zij oppert om hier eens naar te kijken. De heer Schilperoort geeft aan dat op Rijksoverheid over huurwoningen staat dat een zelfstandige woning een woning is met eigen toegang, keuken en toilet, dus er staat niet wat voor soort toilet het moet zijn. Verder staat er dat er als er geen eigen toegang is of als keuken of toilet worden gedeeld met andere bewoners er sprake is van onzelfstandige woonruimte. Spreker vraagt zich af of dit wel is wat partijen willen want er kan best zelfstandig worden gewoond waarbij wel sprake is van bepaalde gezamenlijke voorzieningen zoals een toilet in een appartementencomplex. De heer Vink zegt nogmaals na te zullen gaan wat een goede begripsbepaling is en daarbij onder meer het handboek loonheffing van de belastingdienst te raadplegen. Ook zal hij op internet verder zoeken naar een goede omschrijving van het begrip. De heer Van Hulsen adviseert om ook te kijken naar 'onroerend goed' om onder meer campers, caravans en dergelijke uit te kunnen sluiten.

De heer Hop begrijpt de discussie wel maar vreest dat het te ruim houden van het begrip problemen kan veroorzaken voor de mate waarop een belastingvrije vergoeding kan worden verstrekt. Mogelijk ziet de fiscus dit in bepaalde gevallen als een verkapte tegemoetkoming als er geen sprake is van een verplaatsing die een verhuizing betreft tussen twee woningen, onroerende goederen of welke definitie ook wordt gekozen. Als partijen hierover verder gaan praten dan is het wellicht een optie om bij de vaststelling van 'overige kosten' in lid 4 sub f een onderscheid te maken om te bepalen of bij verhuizing naar een gedeelde woning wel recht kan bestaan op de volledige tegemoetkoming zoals de circa 6000 euro voor herinrichtingskosten. De heer Schilperoort wijst er op dat wat er op de site van de belastingdienst

bij huurtoeslag staat overeenkomt met wat er nu in de voorgestelde tekst staat. Deze vaststelling wordt gedeeld door partijen. Dit betekent volgens de heer Hop dat de gevallen met een gezamenlijke keuken en dergelijke zullen afvallen.

Verder vraagt de heer Hop de aandacht voor de tegemoetkoming voor de bezichtigingsreis (lid 4, sub a). Spreker informeert waarom bij deze reis de defensieambtenaar per sé mee moet gaan. Zo kan bijvoorbeeld ook de partner met één van de oudere kinderen gaan om te bekijken wat er aan huizen en scholen voorhanden is. De heer Vink antwoordt dat in de praktijk meestal de defensieambtenaar (militair of burger) gaat, eventueel vergezeld door één van de gezinsleden, en dat hij ook beoordeelt hoe de woonplaats zich verhoudt ten opzichte van de locatie waar hij gaat werken. Spreker ziet geen gronden waarop een reis van bijvoorbeeld de partner met een kind zou kunnen worden vergoed. De heer Hop wijst er op dat dit ook bij de onderlinge uitwisseling van tickets mogelijk is en dat het gaat om gezinsleden. Het maakt daarbij niets uit voor de hoogte van de kosten. Hij heeft de indruk dat de partner van de defensieambtenaar vaak een zware stem heeft in de keuze van de woning. Daarnaast is het van belang dat een kind mee kan in verband met de keuze voor een school. De defensieambtenaar is vaak ook al op de hoogte van werksituatie omdat hij daar vaak al eerder is geweest.

De heer Van Hulsen doet het volgende tekstvoorstel: 'De reis- en verblijfskosten binnen Nederland die verbonden zijn aan een reis ter bezichtiging van maximaal twee gezinsleden'. Dit voorstel wordt aanvaard en de heer Vink neemt de tekst over in het concept. Spreker merkt op dat deze aanpassing dan voor zowel lid 4 sub a (binnen Nederland) als lid 4 sub b (buiten Nederland) geldt.

De heer Schilperoort attendeert er op dat zijn vraag waarom bij lid 4 sub a en b 'zelfstandige woonruimte' zou moeten staan nog openstaat. Bij lid 4 sub f vindt hij de vermelding terecht omdat er een relatie met het te vervangen begrip 'eigen huishouding' is. De heer Vink antwoordt dat hij hiervoor heeft gekozen om meer eenduidigheid en uniformiteit te bereiken en discussies over het verschil tussen 'woonruimte' en 'zelfstandige woonruimte' te vermijden. Het gaat de heer Schilperoort er echter om dat degene die kiest voor een woonruimte die niet voldoet aan de criteria voor zelfstandige woonruimte door de voorgestelde opzet ook de bezichtigingsreis niet vergoed kan krijgen en daar is hij het niet mee eens. Dit ziet spreker los van het gegeven dat deze keuze er toe leidt dat er dan geen recht op verdere tegemoetkomingen bestaat. De heer Van Hulsen vindt het een academische discussie worden en wijst er op dat de ambtenaar niet op voorhand naar één specifieke woning zal gaan kijken en dat de kans groot is dat er zowel zelfstandige als niet-zelfstandige woonruimtes wordt bezichtigd. De heer Vink merkt op dat ook kan worden gezocht naar zelfstandige woonruimte maar de keuze uiteindelijk op niet-zelfstandige woonruimte valt. In principe kan de reis dan wel vergoed worden en zijn er geen verdere aanspraken. Hiermee is het bezwaar van de heer Schilperoort ondervangen en er wordt besloten om de tekst aldus aan te passen.

De heer Schilperoort merkt naar aanleiding van de wijze waarop het artikel nu is geformuleerd een bezichtigingsreis uitsluitend in geval van een opgelegde verhuisplicht wordt vergoed. In de praktijk is daarvan in naar schatting de helft van de gevallen geen sprake meer, zeker in het geval van verhuizingen naar het buitenland. Spreker wil dat wordt voorkomen dat degenen die een functie krijgen toegewezen in het buitenland zonder opgelegde verhuisplicht geen woning kunnen gaan bezichtigen. Dan zou de titel van het artikel volgens de heer Vink niet kloppen want in lid 2 wordt ook gesproken over de mogelijkheid tot ontheffing van de opgelegde verhuisplicht en komt de ambtenaar toch in aanmerking voor de tegemoetkoming. De heer Schilperoort repliceert dat dit in het AMAR anders wordt omschreven. Het gaat spreker er om dat partijen ook hier nog naar kijken en de voorzitter geeft aan dat dit punt ook wordt genoteerd.

Artikel 3, tegemoetkoming verhuiskosten zonder verhuisplicht.

Lid 1:

De heer Vink merkt op dat door het laten vervallen van het begrip 'woongebied' en om de fiscale regels voor verhuiskosten hier door te laten werken het voorstel kan worden overgenomen.

Volgens de heer Schilperoort komt hierbij de discussie naar voren die ook de heer Hop zojuist al aanstipte en dat is die over het verhuizen naar de nieuwe standplaats. De voorgestelde tekst kan volgens hem zorgen voor verwarring want deze kan betekenen dat het gebied waar de ambtenaar naar toe kan verhuizen veel kleiner wordt. Het gaat er volgens spreker om dat verhuisd moet kunnen worden in de *richting* van de standplaats en dat is niet hetzelfde als verhuizen *naar* de standplaats. De heer Vink informeert of wordt gedoeld op de passage 'de defensieambtenaar die meer dan 25 kilometer van het werk woont en bij een verplaatsing verhuist *in de richting van zijn nieuwe standplaats*'. De heer Schilperoort antwoordt het ook een optie te vinden om te zeggen 'in de richting van zijn plaats van tewerkstelling' want dat is volgens hem nog beter gericht op de plek waar de defensieambtenaar daadwerkelijk zit. Het begrip 'standplaats' kan tot verwarring leiden.

De heer Van Leeuwen oppert om aansluiting te zoeken bij artikel 26 over de tegemoetkoming voor pensiekosten. Deze bepaling gaat in principe over iets anders maar het gaat spreker om de passage over de opdracht die de ambtenaar heeft gekregen om te verhuizen naar of naar nabijheid van de standplaats. Dit komt volgens spreker op hetzelfde neer als bij artikel 3 en het bevordert ook hier de uniformiteit als het wordt overgenomen. Er kan aansluiting worden gezocht bij artikel 26, lid 1. Daarbij zal de eis dat de afstand met tenminste 60% wordt bekort gewoon blijven gelden waardoor de ambtenaar ook daadwerkelijk dichterbij de standplaats zal moeten gaan wonen. De heer Schilperoort houdt de voorkeur voor 'in de richting van' omdat het doel is dat men dichterbij het werk gaat wonen. Volgens de heer Van Leeuwen dekt het begrip uit artikel 26 net zo goed deze lading. Er is niet gedefinieerd wat onder 'nabijheid' wordt verstaan maar dat is niet zo relevant aangezien ook aan de 60%-procentseis moet worden voldaan waarbij de afstand waar de ambtenaar vandaan verhuist bepalend is. De heer Van Hulsen betwijfelt of dit een goede oplossing is omdat hij deze dan wel in de juiste context moet kunnen plaatsen, met name gezien de vermelding van de 60%. Het gaat om het gegeven dat men eerst een aanspraak krijgt bij het overschrijden van de 25-kilometergrens maar waarbij terug moet worden betaald als niet aan een aantal andere voorwaarden wordt voldaan, waarvan de 60% er één is. De 60%-grens hoort dan in lid 1 thuis. Als dit wordt ondervangen door 'nabij' in de tekst op te nemen dan vindt spreker dat wel goed. Desgevraagd door de voorzitter licht de heer Van Hulsen toe dat artikel 3 lid 1 er mee begint dat de ambtenaar die meer dan 25 kilometer van het werk woont een zeker aanspraak heeft. In lid 2 wordt vervolgens onder meer bepaald dat wat de ambtenaar ingevolge lid 1 heeft ontvangen moet worden terugbetaald als niet wordt voldaan aan de 60%-eis. Dit vindt spreker een vreemde constructie. De heer Vink ziet dat anders en zegt dat dit alleen geldt voor de ambtenaar waaraan binnen twee jaar na de verhuizing ontslag op aanvraag wordt verleend of die binnen deze termijn verwijtbaar wordt ontslagen dan wel door een (volgende) verhuizing niet langer voldoet aan de 60%-eis. De voorzitter verzoekt om artikel 3 lid 2 voor meer duidelijkheid te voorzien van opsommingsstreepjes.

De heer Hop heeft een aantal zaken gehoord waarvan hij vindt dat partijen ze goed scherp moeten krijgen om misverstanden achteraf te voorkomen. Ten eerste wordt naar artikel 26 verwezen dat gaat over pensiekosten met bijbehorende omschrijvingen maar artikel 3 gaat over een tegemoetkoming in de verhuiskosten *zonder* verhuisplicht. Spreker vindt het van essentieel belang dat als artikelen worden gekoppeld het wel om gelijke situaties gaat en bij artikel 26 gaat het om een verplichte verhuizing. De voorzitter wijst er op dat het niet om een koppeling gaat maar over de suggestie om een bepaalde zinssnede over te nemen. De tekst wordt nu eerst door de heer Vink aangepast en daarna wordt deze opnieuw door partijen beoordeeld. De heer Hop vindt het verder bezwaarlijk dat er bepaalde termen door elkaar worden gebruikt zoals standplaats en plaats van tewerkstelling aangezien deze inhoudelijk kunnen verschillen. De voorzitter antwoordt dat aangaande artikel 3 lid 1 net is overeengekomen om in de tekst te spreken van 'de plaats van tewerkstelling'. De heer Hop attendeert er vervolgens op dat in lid 2 wordt gesproken van 'woning en plaats van tewerkstelling' terwijl in lid 1 over 'standplaats' wordt gesproken. Dat klopt volgens de voorzitter maar dit zou al worden aangepast.

Artikel 4, tegemoetkoming verhuiskosten bij indiensttreding:

Lid 1

De voorzitter geeft aan dat ook hier het begrip woongebied is doorgehaald. De heer Hop informeert of het zo is dat de defensieambtenaar bij een normale verplaatsing naar zijn standplaats, plaats van tewerkstelling of zijn woonplaats moet verhuizen. Er staat in de tekst dat de defensieambtenaar die bij indiensttreding een zelfstandige woonruimte bewoont en meer dan 25 kilometer van het werk woont een tegemoetkoming krijgt als de reisafstand met 60% wordt bekort. Volgens spreker kan het nog steeds zo kan zijn dat de ambtenaar ruim buiten de standplaats, plaats van tewerkstelling of woongebied gaat wonen en hij vraagt zich af of dit is wat partijen beogen. Dat is volgens de heer Van Leeuwen wel het geval want het gaat er om dat de medewerker minimaal 60% dichterbij gaat wonen. Als de initiële afstand zeer groot was dan is deze bij een verhuizing die aan de 60%-eis voldoet nog steeds relatief groot. De heer Van Hulsen voegt toe dat dit het gevolg is van het schrappen van de 25-kilometergrens. De heer Vink wijst er op dat momenteel met name burgerambtenaren worden aangenomen die behoorlijk ver van hun werk af wonen en van Defensie in elk geval twee jaar de tijd krijgen om te bezien of ze een woning kunnen vinden die dichterbij het werk ligt en daarvoor biedt artikel 4 nu de ruimte.

De heer Van Leeuwen informeert of er altijd al sprake is geweest van het begrip 'zelfstandige woonruimte' bij indiensttreding en of iemand al zelfstandig moet wonen alvorens er wordt verhuisd respectievelijk of het volstaat als er wordt verhuisd naar een zelfstandige woonruimte. De heer Van Hulsen antwoordt dat dit van oudsher al het geval is en de heer Vink voegt hieraan toe dat voorheen sprake van 'eigen huishouding'. Dat stond er volgens de heer Schilperoort echter niet, er was enkel vermeld 'en hij verhuist naar het woongebied'. En daar zit volgens spreker nu net het probleem want er kwamen mensen in dienst die ver van hun werk woonden en daarom eerst intern gingen wonen. Na verloop van tijd vonden ze dan een woning dichterbij en hadden ze gewoon recht op de tegemoetkoming als ze daarheen verhuisden. Daarom kwam spreker terug op het begrip 'zelfstandige woonruimte' want deze mensen kunnen best al een aanzienlijke inboedel bezitten die ze dan mee moeten verhuizen. De heer Vink wijst er op dat door alle wijzigingen het begrip 'eigen huishouding' is weggefallen en leest uit de oorspronkelijke versie van de regeling voor: 'Het bevoegd gezag kan de defensieambtenaar die bij indiensttreding een eigen huishouding voert...'. Spreker stelt vast dat hier al duidelijk wordt dat het begrip 'eigen huishouding' uiteindelijk is weggefallen en dat is de reden waarom voor 'zelfstandige woonruimte' is gekozen. Dit kwam op de heer Schilperoort over als een verenging van de regeling; dat is volgens de heer Vink echter niet het geval. De heer Schilperoort vervolgt het dan niet als een verenging te zien maar voor hem blijft staan dat degene die nog bij zijn ouders heeft maar wel al een volledige inboedel heeft recht zou moeten hebben op de tegemoetkoming verhuiskosten maar als dit eerder al anders was geregeld dan legt spreker zich daarbij neer.

Lid 2

Ook hier gaat het volgens de voorzitter om het vervallen van het begrip 'woongebied in samenhang met de fiscale regels. Volgens de heer Schilperoort kan de laatste toevoeging ook betekenen dat als Defensie iemand binnen de eerste twee jaar na de verhuizing verplicht overplaatst de ambtenaar geen recht meer zou hebben op een tegemoetkoming en dat kan volgens spreker niet de bedoeling zijn. Volgens de heer Vink moet een dergelijke situatie - die overigens wel zeer specifiek is - dan opnieuw worden getoetst en 'moet worden bezien welke consequenties de overplaatsing heeft. Dan kan het zo zijn dat Defensie opnieuw een tegemoetkoming moet toekennen. Hierbij moet ook uit worden gegaan van goed werkgeverschap. De heer Hop ziet het probleem echter niet omdat er gewoon sprake is van een nieuwe verplaatsing. Deze kan zich ook voordoen als iemand alvast een standplaats krijgt toegewezen maar nog geen definitieve plaatsing. Dan verhuist de defensieambtenaar alvast naar de standplaats en heeft hij recht op de tegemoetkoming. Als de definitieve plaatsing elders is dan is opnieuw sprake van een verplaatsing die recht geeft op de tegemoetkoming. Daarbij is het volgens spreker wel de vraag of deze tegemoetkoming wel twee keer een verhuizing dekt met het huidige kostenniveau. De heer Schilperoort is nog niet overtuigd of de bepaling zo kan en zal deze nogmaals laten beoordelen.

Lid 3

De heer Schilperoort merkt op dat in dit lid weliswaar geen aanpassingen zijn gemarkeerd maar wijst er op dat hier 'rijksdienst' staat en niet *rijksoverheid* zoals bij de begripsbepaling staat vermeld. Dit wordt gecorrigeerd.

Artikel 8, tegemoetkoming verhuiskosten bij ontslag van de ambtenaar tijdens zijn plaatsing buiten Nederland:

Volgens de heer Schilperoort is ook hier de oorspronkelijke tekst 'die een eigen huishouding voert' weggefallen. De heer Vink antwoordt aan dat in de oorspronkelijke tekst het begrip 'eigen huishouding' niet voorkomt. Dan vindt de heer Schilperoort het een andere discussie worden omdat het gaat om mensen die terug naar Nederland moeten verhuizen omdat ze worden ontslagen en dan geen recht op de vergoeding zouden hebben als ze geen zelfstandige woonruimte bewonen. Ook zij kunnen allerlei goederen hebben die mee terug moeten, ook als ze intern zitten of een onzelfstandige woonruimte bewonen. De heer Van Leeuwen is het hiermee eens en vindt dat er sprake is van een verenging hetgeen volgens de heer Schilperoort ook voor lid 2 geldt. De heer Vink begrijpt dat men artikel 8 in feite ongewijzigd wil laten en stelt vast dat de wijziging inderdaad een verenging inhoudt. De heer Schilperoort antwoordt dat er al staat dat er sprake is van een tegemoetkoming waarbij er alleen verschil kan zijn voor wat betreft de omvang van de te verhuizen inboedel. Bij een onzelfstandige woonruimte is deze waarschijnlijk kleiner en kan er maatwerk worden geleverd. Gelet op hetgeen naar voren is gebracht stelt de heer Vink voor om artikel 8 inderdaad ongewijzigd te laten en de huidige tekst te handhaven. Hiermee zijn partijen het eens en de voorgestelde wijzigingen worden niet doorgevoerd. De heer Hop ziet het voorts als een kwestie van goed werkgeverschap dat het ontslag formeel pas na terugkeer naar Nederland wordt verleend.

Artikel 11, vervallen van de aanspraak op tegemoetkoming verhuiskosten:

Lid 1 en lid 2

De heer Vink heeft het artikel middels het aanbrengen van een opsomming beter leesbaar gemaakt. Er is echter ook tekst toegevoegd volgens de heer Schilperoort te weten 'of het overlijden' en hij vraagt zich af op wie dit slaat. De heer Van Leeuwen vraagt zich af wat er moet gebeuren bij overlijden van de ambtenaar, bijvoorbeeld of de tegemoetkoming bij de nabestaanden zou moeten worden teruggevorderd. Het is de voorzitter opgevallen dat het om een 'aanspraak' gaat en ook zij kan de toevoeging niet plaatsen. Het is aldus de heer Van Leeuwen logisch dat er geen aanspraak meer wordt gemaakt, ook niet door de nabestaanden. Dat betwijfelt de heer Schilperoort want ook de nabestaanden zullen moeten verhuizen als ze terug naar Nederland willen gaan en het lijkt spreker niet de bedoeling dat zij geen aanspraak zouden hebben omdat de defensieambtenaar is overleden. Ook de heer Van Leeuwen heeft zijn twijfels waarop de heer Van Hulsen zegt dat de aanspraak pas vervalt na een jaar. De heer Hop vult aan dat in artikel 6 is geregeld dat de nagelaten gezinsleden aanspraak hebben op de tegemoetkoming als de defensieambtenaar overlijdt. Uit artikel 11 lid 1 leidt spreker af dat dit recht pas na een jaar vervalt. Het valt de heer Vink op dat in dit artikel niet duidelijk is benoemd om wiens ontslag of overlijden het gaat maar hij neemt aan dat in de regeling stelselmatig op de defensieambtenaar wordt gedoeld. Ook spreker denkt dat de aanspraak nog gedurende een jaar blijft gelden. Volgens de heer Van Hulsen blijkt dit al uit de aanhef die begint met 'de aanspraak op een tegemoetkoming ingevolge de artikelen 5 tot en met 10'. Deze artikelen definiëren wie er aanspraak heeft en vervolgens komen de onderwerpen ontslag en overlijden aan de orde. Wat wordt geblokkeerd is dat de achterblijvende weduwe bijvoorbeeld na tien jaar alsnog terugkeert naar Nederland en dan de verhuiskosten bij Defensie nog kan claimen. Spreker vindt een jaar een redelijke periode en deze mening wordt gedeeld. De heer Vink stelt vast dat lid 1 qua tekstvoorstel hetzelfde kan blijven en alleen in een opsomming is onderverdeeld. De heer Schilperoort vindt dat dit bij nader inzien klopt.

De heer Schilperoort informeert waarom lid 2 is toegevoegd en koppelt deze vraag aan artikel 8. Hij geeft als voorbeeld degene die niet meteen een zelfstandige woonruimte kan vinden en daarom de inboedel tijdelijk moet opslaan, degene die een na een jaar een woning koopt of iemand die eerst een sabbatical opneemt. De heer Van Leeuwen attendeert er op dat het hier gaat om de vraag of de zelfstandige woonruimte wordt voortgezet of niet. Daarmee wordt volgens hem

gedoeld op degene die conform de regels verhuist naar een zelfstandige woonruimte, de tegemoetkoming heeft ontvangen en kort nadien er voor kiest om naar een onzelfstandige woonruimte te verhuizen. In dat geval komt het recht te vervallen waarmee wordt voorkomen dat men kortdurend in een zelfstandige woonruimte gaat wonen en zo de tegemoetkoming binnenhaalt om vervolgens goedkoop te gaan wonen. Als het zo zit dan begrijpt de heer Schilperoort de toevoeging. Dan ontstaat volgens de heer Hop de discussie wat onder 'aansluitend' moet worden verstaan waarop de voorzitter stelt dat 'opeenvolgend' wordt bedoeld. De heer Hop stelt dat het na één maand maar ook na twee maanden zou kunnen zijn maar dat vindt de voorzitter niet hetzelfde als 'aansluitend'. Volgens de heer Schilperoort refereert 'één jaar' in ieder geval alleen aan lid 1. Hij vraagt zich af wat er gebeurt als de defensieambtenaar na vier jaar beslist om het laatste jaar in een caravan te gaan wonen en of de tegemoetkoming dan moet worden terugbetaald. Dat is volgens de voorzitter echter niet meer 'aansluitend aan de verhuizing'. Zelf vraagt zij zich aangaande lid 1 a en b af of dit cumulatieve voorwaarden zijn en als dat niet zo is zal 'of' moeten worden toegevoegd aan de tekst. De tekst wordt gewijzigd in 'ontslag of het overlijden of...waarop het bevoegd gezag wegens sociale en/of medische noodzaak aanspraak heeft verleend op een tegemoetkoming in de verhuiskosten'. Uiteindelijk wordt vastgesteld dat deze tekst in de drie separatie opties in artikel 11 lid 1 wordt ingedeeld, aangemerkt met a, b en c.

De heer Schilperoort merkt over het tweede lid op dat hij begrijpt wat er wordt bedoeld maar hij voorziet dat de passage 'aansluitend aan de verhuizing' grote problemen zal gaan geven. De heer Vink licht op verzoek van de voorzitter toe dat deze tekst is opgenomen om zoals zojuist al is besproken te voorkomen dat mensen na een korte tijd naar een onzelfstandige woonruimte zoals een caravan vertrekken met behoud van de ontvangen tegemoetkoming. De voorzitter stelt vast dat het begrip 'aansluitend' in de werkgroep AFR al op weerstand stuit en daarbuiten hoogstwaarschijnlijk op nog meer en stelt voor om er bijvoorbeeld 'binnen drie maanden naar een onzelfstandige woonruimte (zoals een caravan) verhuist'. Als er een termijn wordt genoemd kan daar namelijk aan worden getoetst. De heer Van Hulsen wijst er op dat bij overlijden, ontslag en sociaaleconomische redenen van een termijn van een jaar is uitgegaan en het lijkt hem aangewezen om deze lijn door te trekken voor degene die binnen een jaar verhuist naar een onzelfstandige woonruimte.

De heer Schilperoort persisteert in zijn bezwaren tegen het tweede lid omdat ingevolge die bepaling de aanspraak zou komen te vervallen en hij vraagt zich af of van de defensieambtenaar dan wordt verwacht dat hij de tegemoetkoming terug zal betalen. De heer Hop vindt dat dit een vreemde bepaling zou zijn en vraagt zich af wat er in de praktijk zal gebeuren. De medewerker verhuist eerst naar een zelfstandige woonruimte, krijgt vervolgens kennelijk weer met een verplaatsing te maken waarna hij dan naar een niet-zelfstandige woonruimte verhuist. En dan zou de tegemoetkoming voor de eerdere verhuizing naar een zelfstandige woonruimte terug moeten worden betaald? Spreker merkt op dat tot nu toe steeds wordt uitgegaan van iemand die verhuist om de tegemoetkoming te innen en vervolgens snel verhuist naar een onzelfstandige woonruimte. Het kan volgens hem echter ook zo zijn dat de defensieambtenaar altijd beschikbaar is voor een verticale functie, daarop solliciteert en dan ineens bijvoorbeeld naar de andere kant van het land moet verhuizen hetgeen best een onzelfstandige woonruimte zou kunnen betreffen. Volgens de heer Van Hulsen merkt de heer Hop dit terecht op. Er zal moeten worden gekozen voor of een vaag begrip zoals 'aansluitend' of een periode en beide opties zijn problematisch.

De heer Schilperoort benadrukt nogmaals het tweede lid te willen schrappen. Hij voorziet namelijk nog meer potentiële problemen zoals de situatie waarin de defensieambtenaar met zijn gezin verhuist naar een zelfstandige woonruimte en vervolgens de partner er - omdat het wonen niet bevalt - voor kiest om terug te verhuizen en dat deze daarbij een groot deel van de inboedel meeneemt waarna de defensieambtenaar er noodgedwongen voor kiest om naar een onzelfstandige woonruimte te verhuizen. Het kan wat spreker betreft niet zo zijn dat de tegemoetkoming dan terug moet worden betaald en hij benadrukt onoverkomelijke bezwaren tegen het tweede lid te houden. De voorzitter zegt de intentie van de bepaling wel te kunnen volgen namelijk voorkomen van misbruik. Voorkomen moet echter worden dat gevallen zoals zonet werden genoemd ook onder de bepaling vallen. Zij acht het echter onmogelijk om alle gevallen af te

vangen in regelgeving. De heer Van Hulsen vindt dat de regels naar twee kanten toe redelijk moeten zijn. De heer Hop is het volledig eens met de heer Schilperoort en herkent de genoemde praktijkvoorbeelden. Het komt beslist voor dat een gezin naar het buitenland verhuist en dat nadien een breuk in de relatie ontstaat. Het kan zelfs zijn dat gezinsleden dan recht hebben op een deel van de aanspraak die de defensieambtenaar eventueel weer heeft, dit is elders ook in de regeling opgenomen. Spreker wijst er op dat de voorzitter al aangaf dat niet alles in de regelgeving kan worden vastgelegd en nu dreigt er volgens hem toch weer een vangnet in de tekst te worden opgenomen. Hij vraagt zich daarbij af hoe vaak dergelijke situaties in de praktijk moeten voorkomen om ze op deze wijze in artikel 11 af te gaan vangen. Spreker benadrukt evenals de heer Schilperoort te voorzien dat lid 2 veel problemen zal veroorzaken.

De heer Vink legt uit dat met de tekst wordt getracht om te voorkomen dat mensen even snel 6000 euro innen door voor korte tijd naar een huurwoning nabij de plaats van tewerkstelling te verhuizen, deze dan weer op te zeggen om vervolgens weer naar de eigen woning terug te verhuizen. De voorzitter begrijpt de intentie die achter deze bepaling zit maar zij heeft ook oog voor wat in de discussie zojuist is gesteld over de gevallen die onbedoeld buiten de boot gaan vallen. Spreekster vindt het ver gaan om een regel op basis van een aanname van misbruik vast te stellen en is van mening dat uit moet kunnen worden gegaan van vertrouwen. Verder vallen zoals gezegd veel mensen buiten de regeling als de bepaling daarin zou worden opgenomen terwijl in die gevallen er helemaal geen sprake is van misbruik. Het kan immers om zaken als echtscheiding, een ongeval, overlijden en dergelijke kan gaan waaraan betrokkenen niets kunnen doen. Wat spreekster betreft kan lid 2 daarom beter worden geschrapt. De heer Vink herhaalt dat de bepaling puur is voorgesteld om misbruik te voorkomen en hij wijst er op dat Defensie altijd per bijzonder geval kijkt naar een passende oplossing en de medewerker met hulp of een tegemoetkoming zal helpen. Voor degenen die vanuit het buitenland willen terugkeren is volgens spreker altijd een oplossing denkbaar. Er is enige lering getrokken uit een aantal situaties die zich in het Caribisch gebied hebben voorgedaan op het gebied van het voeren van een eigen huishouding en samenlevingscontracten van samenlevende medewerkers. De heer Schilperoort vindt dat misbruik op een andere manier moet worden aangepakt en wil niet dat er, omdat er misbruik kan plaatsvinden, regels komen waardoor de goeden onder de kwaden moeten lijden. Er zou bijvoorbeeld in de toelichting kunnen worden uitgelegd dat het niet de bedoeling is om dergelijke kwalijke praktijken te beoefenen. Dat levert voldoende grond op om in geval van misbruik maatwerk te leveren en dat is volgens spreker dan het omgekeerde van de situatie waarbij iedereen in principe wordt uitgesloten en ervoor moet vechten om alsnog te worden tegemoetgekomen; de voorzitter vindt dit ook. Deze oplossing spreekt ook de heer Van Hulsen aan. Echter als de bepaling wel wordt opgenomen dan bestaat voor de goedwillenden artikel 26 dat bepaalt dat daar waar redelijkerwijs niet wordt voorzien in de regeling of als zij een ongewenst effect heeft er een ander besluit kan worden genomen. De goeden kunnen dan met toepassing van deze hardheidsclausule worden gesauveerd terwijl het niet opnemen van de bepaling tot gevolg heeft dat niet tegen de kwaadwillenden kan worden opgetreden. De heer Schilperoort blijft daarentegen tegen een bepaling die per definitie is gericht op het voorkomen van misbruik waarmee de rechten van de goedwillenden worden beperkt. Dit kan volgens de heer Van Hulsen worden voorkomen door in de toelichting op te nemen dat er omstandigheden denkbaar zijn waardoor de bepaling tot een onredelijke uitkomst leidt, zoals in geval van een echtscheiding, en dat dan gebruik kan worden gemaakt van de hardheidsclausule. Dat is niet waar de heer Schilperoort op doelde en hij kan hier niet mee akkoord gaan. Hij blijft tegen het opnemen van een misbruikbepaling en wijst er op dat de regeling is bedoeld om voor de mensen die het betreft een voorziening te scheppen, dus ook degenen die in de problemen komen. Hiervan moet gewoon gebruik kunnen worden gemaakt en er moet op een andere manier iets worden vastgelegd ter voorkoming van misbruik.

De heer Hop is het volledig eens met de heer Schilperoort en vindt dat de regeling ook breder moet worden getrokken. Met artikel 11 worden de artikelen 5 tot en met 10 kortgesloten. Wellicht is het een optie om lid 2 te beperken tot de vrijwillige verhuizing van artikel 5 en niet onder meer artikel 6 (tegemeetkoming nagelaten gezinsleden bij overlijden defensieambtenaar) hieronder te laten vallen. Spreker wijst er in dit verband in algemene zin op dat bij buitenlandplaatsingen in beginsel altijd sprake is van een opgelegde verhuisplicht.

De heer Van Hulsen stelt vast dat het lastig is om tot een compromis te komen en oppert om nog eens goed erover na te denken. Er is overigens een tekst toegevoegd aan artikel 11 die niet eerder bestond en als de heer Vink zou kunnen aangeven dat er veel gevallen van misbruik aan de orde zijn zou spreker bereid zijn om na te denken over een antimisbruikbepaling. Is dat niet zo dan zou hij de bepaling gewoon laten staan en vervolgens monitoren wat er daadwerkelijk gebeurt. Dit zegt spreker ook vanuit de context dat steeds wordt getracht om voor elke situatie iets te verzinnen waardoor de discussie zo ingewikkeld wordt dat - mochten partijen hierin al slagen - het voor de uitvoering een crime wordt. Ook wijst de heer Van Hulsen op de afspraak dat er in de sfeer van toelages en vergoedingen moet worden vereenvoudigd en het niet opnemen van lid 2 past in dat streven. Spreker concludeert dat de bepaling niet moet worden opgenomen. De heer Schilperoort is het daarmee eens en heeft tegelijk ook beeld bij de door de heer Hop genoemde risico's bij de vrijwillige verhuizing waarvoor dan een zekere verenging nodig zou zijn omdat in die groep berekenend gedrag kan worden vertoond. Dat lijkt de voorzitter een goede oplossing. De heer Vink informeert of dit betekent dat het hele lid 2 moet worden geschrapt. De heer Schilperoort reageert hierop met de opmerking dat als blijkt dat er honderden keren misbruik wordt gemaakt hij bereid is om de variant met een verenging voor de vrijwillige verhuizing te accepteren. De voorzitter concludeert dat dit dan alleen voor de vrijwillige verhuizing ex artikel 5 geldt. Daar zal nog goed naar moeten worden gekeken volgens de heer Hop, het moet in elk geval niet voor de nabestaanden van de defensieambtenaar gelden want deze wordt nu ook afgevangen in de artikelen 5 tot en met 10.

De voorzitter stelt alles afwegende voor om het voorgestelde lid 2 te schrappen en om te bezien hoe een eventuele antimisbruikclausule bij de vrijwillige verhuizing kan worden opgenomen. De heer Schilperoort voegt hier aan toe dat als uit onderzoek blijkt dat er veel misbruikgevallen zijn partijen hier altijd nog op terug kunnen komen. Aldus wordt besloten en lid 2 wordt vooralsnog geschrapt.

Artikel 12, aard van de tegemoetkoming verhuiskosten anders dan bij verhuisplicht:

De voorzitter merkt op dat ook bij lid 1 sub a het eerder al besproken 'de defensieambtenaar en zijn gezin' staat en vraagt zich af of er niet moet staan *maximaal twee gezinsleden*. Dat is volgens de heer Van Hulsen niet aan de orde; in het eerdere geval ging het om de bezichtigingsreis en nu gaat het over de verhuizing zelf; dat betreft het volledige gezin. De heer Schilperoort geeft aan zoals eerder al is gezegd nog naar het begrip 'zelfstandige woonruimte' te zullen kijken; hij komt hier bij de bespreking van de definitieve versie nog op terug. Voor het overige gaat iedereen akkoord met de voorgestelde tekst.

Artikel 15, aard van de tegemoetkoming transportkosten bij verhuizing:

Bij lid 2 sub g is het begrip *motorvoertuig* toegevoegd ter vervanging van 'personenauto of motorrijwiel' en de heer Vink licht toe dat dit voortkomt uit het laatste AV-akkoord. Op aanwijzing van de heer Schilperoort wordt besloten deze wijziging ook nog bij artikel 16 door te voeren.

Artikel 18: tijdelijke onderbrenging:

Lid 1

De heer Schilperoort wijst er op dat er staat dat degene die vanuit het buitenland naar Nederland komt per sé naar een zelfstandige woonruimte moet verhuizen om aanspraak te kunnen maken op tijdelijke onderbrenging. De heer Van Leeuwen attendeert er op dat in dezelfde zin ook staat dat het gaat om degene die aanspraak heeft op een tegemoetkoming in de verhuiskosten en dus al aan de eis 'zelfstandige woonruimte' voldoet. Op zich is de toevoeging daarvan dus overbodig. Zij houdt echter ook geen verdere verenging in en besloten wordt om de voorgestelde tekst te accorderen.

Artikel 19: tegemoetkoming woon-werkverkeer bij dagelijks reizen:

Lid 1

De heer Vink licht toe dat het onderscheid aangaande het al dan niet hebben van een eigen huishouding is verwijderd bij de tegemoetkoming voor de defensieambtenaar die dagelijks met eigen vervoer reist. De heer Van Hulsen merkt op dat getracht is om aansluiting te zoeken bij het dagelijks reizen maar nu staat er dat er *dagelijks moet worden gereisd met het eigen vervoer* waardoor iemand die minder dan vijf dagen per week reist geen aanspraak zou hebben. Spreker vermoedt dat dit zo niet bedoeld is en dat het de intentie is om te bepalen dat degene die onder de vergoedingsystematiek van het dagelijks reizen valt aanspraak heeft. Technisch gezien staat er nu echter dat diegene daarvoor *elke dag* moet reizen. De voorzitter informeert waarom 'die dagelijks met eigen vervoer reist' is toegevoegd waarop de heer Vink antwoordt dat daarmee aansluiting bij de titel van artikel 19 is gezocht. Aangezien 'dagelijks' al in de titel staat stelt spreker voor om dit te schrappen in lid 1. De heer Schilperoort merkt op dat het oorspronkelijk wel in de tekst stond maar aangezien het een AMvB betreft lijkt het hem verstandig om 'dagelijks' te schrappen gelet op een andere discussie die nog moet worden gevoerd aangaande het cafetariamodel. Dit om te voorkomen dat bij die discussie nu alle ruimte wordt weggenomen. De heer Suwout vraagt zich af of de titel van artikel 19 dan ook niet moet worden aangepast. De heer Vink geeft aan dat de bepaling op dit moment nog luidt 'De defensieambtenaar heeft aanspraak op de tegemoetkoming in de kosten van het dagelijks reizen over de afstand tussen de woning en de plaats van tewerkstelling'. Nu is 'die dagelijks met eigen vervoer reist' aan lid 1 toegevoegd en in lid twee staat al 'die dagelijks met het openbaar vervoer reist' en daarom heeft spreker voor de voorgestelde constructie gekozen.

De heer Schilperoort licht nader toe dat het enige dat hij aan de orde wilde stellen de discussie betreft die partijen hebben gevoerd over het cafetariamodel en de brief die daarover al is gestuurd. Zijn boodschap is dat er nog eens goed over na moet worden gedacht of het verstandig is om dit nu zo in een AMvB vast te leggen omdat het wijzigen daarvan complex is. Ook moet ruimte worden behouden bij de door spreker aangehaalde discussie die gaat over zaken als thuiswerken, drie dagen reizen volstaat en dergelijke. Op verzoek van de voorzitter wordt de tekst in het voorstel geel gemarkeerd en afgesproken dat hier nog goed naar zal worden gekeken. Zij is het met de heer Schilperoort eens dat hier ook een bredere discussie wordt geraakt. De heer Suwout zegt het eens te zijn met de heer Van Hulsen waar deze een nuanceverschil benoemde tussen 'het dagelijks reizen' en 'de defensieambtenaar die dagelijks reist'. Spreker vindt het op zich evident dat een tegemoetkoming voor het woon-werkverkeer wordt toegekend op het moment dat dagelijks wordt gereisd, alleen is deze evidentie de afgelopen maanden door de bijzondere omstandigheden onder druk komen te staan. De heer Van Hulsen antwoordt dat - los van de situatie als gevolg van Covid 19 - de systematiek altijd is geweest dat er een tabel is die er vanuit gaat dat elke dag over een bepaalde afstand wordt gereisd hetgeen tot een bepaald bedrag leidt, ook al wordt er feitelijk maar vier dagen gereisd. Dit wordt met het begrip 'dagelijks reizen' aangeduid, ondanks dat er in werkelijkheid maar vier dagen wordt gereisd. Met andere woorden het containerbegrip 'dagelijks reizen' levert de formule op om een vergoeding vast te stellen en daarnaast is er de feitelijke situatie van wat er daadwerkelijk wordt gereisd. De heer Suwout vindt het gezien dit soort nuanceverschillen inderdaad wenselijk dat, gelet op andere gevoerde en nog te voeren discussies, dit punt mee wordt gewogen bij de verdere discussie over de onderhavige regeling.

Gelet op de tijd stelt de voorzitter vast dat niet de hele regeling vandaag kan worden doorgenomen. Gezien het trage tempo dat deze exercitie blijkt te hebben en de omvang van de resterende materie vraagt zij zich af wat de beste manier is om dit onderwerp verder af te handelen. Zij overweegt om hiervoor een technische sessie in te lassen om te voorkomen dat er nog een volledige WG AFR aan opgaat. De heer Van Hulsen is geen voorstander van zo een informele sessie en stelt voor dat de eventuele op- en aanmerkingen op de nog niet behandelde artikelen eerst schriftelijk worden ingebracht zodat het overbodig wordt om nog twee keer over dit onderwerp te praten. Er ontstaat dan uiteindelijk een totaalpakket dat in één keer vlot verder kan worden afgehandeld. De voorzitter merkt op dat als iedereen de stukken voor vandaag al heeft voorbereid in feite alle opmerkingen al voorhanden zijn en zij nodigt iedereen

pm uit om deze via de mail informeel te delen. Als alle reacties binnen zijn dan kunnen deze door Defensie worden verwerkt en worden vervolgens de bijgewerkte stukken opnieuw aangeboden aan de WG AFR. Er wordt afgesproken dat iedereen zijn reacties aan de heer Vink en in de cc aan mevrouw Meesters-Leenheer toezendt en als het uiteindelijke stuk zich daarvoor leent dan zullen partijen soepel met de formele termijnen omgaan. De heer Van Leeuwen geeft op voorhand al aan geen verdere opmerkingen naar aanleiding van beide documenten te hebben dus hij zal in elk geval niet meer reageren.

Agendapunt 5. Meerkosten Beginperiode Buitenland

(AFR/15.00379 + bijlage , AFR/19.00697, AFR20.0422+ bijlage en AFR20.0579)

Desgevraagd door de voorzitter geeft de heer De Kleijn een toelichting. Het proces is begonnen met een verzoek van de CCOOP waarop Defensie een brief met een grote nota heeft gedeeld waarin is beschreven hoe met de meerkosten in de beginperiode wordt omgegaan. Hierop heeft de CCOOP schriftelijk gereageerd waarbij met name is ingegaan op de situatie van de burgerambtenaren.

De voorzitter nodigt de centrales uit om te reageren en geeft het woord aan de CCOOP. De heer Hop wijst er allereerst op dat de initiële brief van de CCOOP niet geagendeerd is geweest en dat Defensie kennelijk heeft gemeend om zonder overleg met de SCO een grote nota te moeten produceren. Deze nota is vervolgens intern gedeeld in de organisatie en pas nadat de CCOOP door leden hierop is geattendeerd is deze - nota bene als informatiestuk - alsnog met de SCO gedeeld. Waar de CCOOP tegenaan is gelopen - en dat is ook in hun brief geduid - is dat er berichten zijn ontvangen dat er verschillend met de nota wordt omgegaan. Dit betreft met name de periodes waarbij voor het burgerpersoneel een maximalisering van vijf jaar wordt gesteld terwijl dit niet geldt voor de militairen. De CCOOP verzoekt om dit aan te passen en de grote nota zo in te richten dat deze inhoudelijk gelijk is voor al het personeel, zowel de militairen als de burgers. Met andere woorden er mag in de uitvoering geen sprake zijn van maximalisering van 5 jaar voor burgerpersoneel. Dit kan op verschillende manieren worden bereikt. Het is mogelijk om de meerkosten beginperiode buitenland aan al het personeel toe te kennen voor een periode van vijf jaar. Indien de plaatsingstermijn dan langer duurt zou maandelijks of jaarlijks een vervolvergoeding kunnen worden toegekend.

De voorzitter verzoekt de andere centrales om ook te reageren op het voorstel van Defensie alsmede op het voorstel van de CCOOP.

De heer Van Hulsen vindt dat voor defensiemedewerkers die in het buitenland worden geplaatst in beginsel geldt dat de aanspraken van burgers en militairen gelijk moeten zijn, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden. Waar wel op moet worden gelet is volgens spreker dat er voor wordt gewaakt dat de burger niet veel langer dan de bedoeling is in het buitenland blijft zitten; dit acht hij niet aanvaardbaar. Er dienen daarom heldere afspraken over de uitzending te worden gemaakt waarbij de duur nadrukkelijk wordt vastgelegd. Er zal met andere woorden een beter plaatsingsbeleid voor de burger moeten worden vastgesteld.

De heer Schilperoort wijst er op dat de ACOP altijd heeft gevonden dat de bedoeling van de regeling is om een periode van vijf jaar aan te houden en dat niet aan buitenland-buitenlandplaatsingen wordt gedaan. Dit zou moeten gelden voor de militairen en de burgers. Inmiddels is een onwenselijke praktijk ontstaan en spreker heeft er beeld bij wat de CCOOP voorstelt maar hij wil niet 'naar de fout toe' gaan corrigeren en zodoende de periode naar veel meer dan vijf jaar te gaan verlengen. De ACOP vindt dat de periode van maximaal vijf jaar het uitgangspunt is. Indien vanwege het organisatiebelang een verlenging noodzakelijk is zal moeten worden bezien of er een tweede toekenning van een vergoeding van de meerkosten kan plaatsvinden. Daarbij vindt spreker het relevant of de verlenging op dezelfde locatie plaatsvindt en of de vergoeding echt noodzakelijk is. Daarbij moet worden beoordeeld of de meerkosten te maken hebben met slijtage van zaken, onderhoud en dergelijke waarbij wordt opgemerkt dat dit in de situatie in Nederland ook

het geval kan zijn. Als de tweede (vanuit het organisatiebelang als noodzakelijk geziene) buitenlandplaatsing echter op een andere locatie is kan de situatie anders zijn en zal hier anders mee om moeten worden gegaan. Spreker kijkt echter ook naar de situatie die er geweest is met een verlenging op één locatie waarbij allerlei ongerechtigheden plaatsvonden en hij vindt dat dit soort zaken de kop moet worden ingedrukt. Verder wijst de heer Schilperoort er op dat er ook een volledige herziening van het voorzieningenstelsel buitenland gaande is en hij vindt dat de regeling die nu eventueel wordt vastgesteld uitsluitend de termijn kan overbruggen totdat er nieuwe regelgeving is. De heer Van Leeuwen deelt het beeld dat de heer Schilperoort schetst. Er kan nooit sprake zijn van ongelijke behandeling en het naar de fout toe corrigeren ziet spreker als ongewenst. Daarom steunt hij de door de heer Schilperoort voorgestelde variant.

De heer De Kleijn geeft een verdere toelichting op het onderwerp. In 2015 is de situatie met de meerkosten beginperiode ontstaan. Voordien gold er een andere regeling waarbij de vergoeding via een maandelijkse toelage werd uitbetaald. Dit bedrag is vervolgens daaruit gehaald en wordt nu in een éénmalige vergoeding bij aanvang van de plaatsing toegekend. In de uitvoering bleek echter dat een aantal problemen over het hoofd was gezien en er is een aantal vragen gerezen. De eerste vraag is wat er moet worden gedaan als een verlenging van de plaatsing van de militair aan de orde is waarbij de initiële duur van 3 naar 5 jaar gaat. In die situatie is geen sprake van een onrechtmatigheid maar gaat het om een regulier proces. De tweede vraag betreft de burgermedewerker die feitelijk niet door Defensie op een functie wordt geplaatst maar wordt aangesteld. Dit gaat over het algemeen goed bij functies van schaal 9 en hoger waarbij sprake is van een aanstelling voor de duur van vijf jaar op grond van artikel 8 a van het BARD. Onder schaal 9 is er echter sprake van een aanstelling tot aan de AOW-gerechtigde leeftijd hetgeen een veel langere periode kan opleveren. In die situatie loopt de vergoeding van de meerkosten beginperiode uit de hand en is er sprake van zeer grote bedragen. Daarbij is het zeer de vraag of de medewerker werkelijk voor de gehele periode in het buitenland zal blijven. Dit wordt met de aanstelling tot aan de AOW-leeftijd namelijk niet vastgelegd. Dit leidt tot een uitvoeringsprobleem waarbij de vraag rijst hoe de aanstellingsduur vertaald moet worden naar de initiële plaatsingsduur; hier zullen partijen vandaag in ieder geval uit moeten komen. Defensie vindt hiervan dat dit in elk geval niet de gehele aanstellingsduur moet zijn omdat dit als onwerkbaar en onterecht wordt gezien. Wel heeft Defensie altijd aangehouden dat de burgermedewerker recht heeft op de vergoeding meerkosten beginperiode voor de gehele duur dat deze in het buitenland is geplaatst, ook als deze van drie naar vijf jaar wordt verlengd. Daarom wil Defensie ook voor de burger naar een regeling die recht geeft op de vergoeding gedurende de periode dat de medewerker in het buitenland is geplaatst, ook als dat langer dan vijf jaar is al verwacht spreker dat dit niet vaak zal voorkomen. Defensie stelt daarom voor dat de regeling ook voor de burger moet uitgaan van een initiële plaatsingsduur van vijf jaar en dat er bij verlenging na deze periode ook recht is op een vergoeding.

De heer Schilperoort geeft de volgende reactie hierop. Ten eerste is hij het er niet mee eens dat er geen sprake zou zijn van onrechtmatigheden bij de plaatsingsduur van militairen. Spreker ziet het achteraf aanpassen van de plaatsingsduur teneinde een hogere vergoeding te krijgen wel degelijk als onrechtmatig en hij wil dat hier sowieso iets aan wordt gedaan. Ten tweede heeft hij er moeite mee dat er burgerambtenaren zijn die twintig tot dertig jaar lang een voorziening krijgen terwijl het feitelijk gaat om vergoeding van de meerkosten van de *beginperiode*. Het gaat hier aldus spreker om AV-geld en dat moet niet aan iets worden uitgegeven waarvoor het niet is bestemd, hij wil dat de vergoeding op vijf jaar wordt gemaximeerd conform de oorspronkelijke afspraak. Na deze periode kan er voor worden gekozen om maatwerk te leveren of om de vergoeding weer toe te voegen aan de buitenlandtoelage. Spreker herhaalt dat hij niet naar de fout toe wil gaan corrigeren.

De heer De Kleijn antwoordt dat men bezig is met de herziening van het VBD waarbij sowieso de voorziening meerkosten beginperiode buitenland aan de orde komt en waarbij wordt getracht om deze weer terug te brengen in de maandelijkse toelage. Dit lost volgens spreker een groot deel van de problemen op. De heer Schilperoort stelt hierop dat als er nu een voorziening in het leven wordt geroepen waarbij twintig jaar aanspraken kunnen bestaan het niet zonder meer mogelijk zal zijn om de rechten van degenen die al in het buitenland zitten af te nemen, ook niet middels een herziening. De heer

De Kleijn antwoordt dat als men er twintig jaar zat de toelage ook twintig jaar maandelijks werd overgemaakt waardoor er volgens hem wat dat betreft weinig verandert.

De heer Hop merkt naar aanleiding van het laatste punt van de heer De Kleijn het volgende op. In het verleden werden de maandelijkse bedragen aan militairen uitbetaald ongeacht de plaatsingsduur, ook als ze bijvoorbeeld tot tien jaar in het buitenland zaten. Er zijn echter ook relatief grote groepen burgers die langdurig in het buitenland zitten waarbij de meerkosten beginperiode maandelijks werden uitbetaald. Het is dus niet zo dat zij onevenredig veel meer krijgen dan in het verleden. Er is vervolgens echter voor gekozen om de vergoeding in één keer, voorafgaand aan de plaatsing uit te betalen met als redenatie dat het geen zin heeft om aan het einde van de plaatsing nog betalingen te verrichten voor kosten die aan het begin zijn gemaakt. Nu ziet spreker echter dat dit in de uitvoeringsregelingen voor de burgers wordt gemaximaliseerd op vijf jaar en dat acht hij niet terecht aangezien militairen die langer dan vijf jaar in het buitenland worden geplaatst recht op de tegemoetkoming behouden voor de gehele plaatsingsduur. Nu worden burgers onder schaal 9 tot aan de AOW-leeftijd geplaatst en spreker vindt het ook niet kunnen dat aan deze groep de vergoeding tot zelfs een duur van veertig jaar zou worden uitgekeerd. Echter om deze groep nu op vijf jaar te maximaliseren vindt spreker een onevenredige maatregel ten opzichte van de militairen. De heer Hop wijst er op dat er ook nog een voorzieningstelsel buitenland en een verplaatsingskostenbesluit is voor defensiepersoneel en ook de burgers zijn defensiepersoneel. Verder is het volgens hem nog maar de vraag of de militair die voor negen jaar wordt geplaatst deze tijd ook daadwerkelijk vol zal maken. Daarom stelt spreker voor om een grote nota op te stellen waarin het onderscheid weg wordt genomen en de vergoeding voor de duur van vijf jaar wordt toegekend zoals de heer Schilperoort al opperde. Mocht de medewerker toch langer blijven dan zou de vergoeding maandelijks, per jaar of andere termijn kunnen worden uitbetaald. Het belangrijkste vindt spreker dat het onderscheid tussen burger en militair wordt weggenomen.

Dat is ook wat de heer De Kleijn heeft voorgesteld: bij de plaatsing zou de burger een betaling voor vijf jaar kunnen krijgen en bij verlenging kan dan een extra bedrag worden toegekend. Zowel de burger als de militair dienen het bedrag te ontvangen dat het equivalent is voor de periode dat hij daadwerkelijk in het buitenland is geplaatst. Wel vindt spreker het voorstel van de heer Hop iets te ver gaan waar deze stelt dat ook elke militair standaard een vergoeding voor vijf jaar zou moeten krijgen aan het begin omdat deze in principe maar voor drie jaar wordt geplaatst. Daarom stelt spreker voor om bij militairen de initiële plaatsingsduur aan te houden en om bij verlenging extra te betalen. Daarbij is volgens spreker ook relevant dat in de regeling staat dat bij een eerdere terugkeer een deel van het bedrag zou kunnen worden teruggehaald en dat dit in de praktijk evenwel niet gebeurt. Als elke militair standaard een vergoeding voor vijf jaar zou krijgen wordt er teveel AV-geld aan dit doel besteed. De heer Hop zegt dat de heer De Kleijn hem op dit punt dan verkeerd heeft begrepen waarop de heer Schilperoort voorstelt om de vergoeding voor drie jaar toe te kennen en aansluitend - indien dat aan de orde is - jaarlijks voor alle medewerkers die het betreft een bedrag toe te kennen. Spreker vreest dat het creëren van twee verschillende regimes tot onduidelijkheid zal leiden. De heer Hop benadrukt niet te hebben willen opperen om elke militair een vergoeding voor vijf jaar te geven. Hij wilde alleen aangeven dat de maximalisering *initieel* op vijf jaar moet worden gesteld. Militairen worden in beginsel voor drie, vier of vijf jaar geplaatst en er is een voorstel gedaan om ze tot zeven jaar te plaatsen op specifieke functies. Dat laatste kan ook voor buitenlandplaatsingen gaan gelden waarbij als uitgangspunt eveneens de maximalisering van vijf jaar zou kunnen worden aangehouden. Blijft de militair langer dan kan dit apart worden gezien. Wat in elk geval moet worden voorkomen is dat er aan de voorkant een (veel te) hoog voorschot wordt verstrekt aangezien militairen ook eerder terug kunnen worden gehaald.

De heer Van Hulsen vindt de situatie complex. Over de initiële plaatsingsduur lijken partijen het wel eens. Verder heeft hij gehoord dat er niet aan de voorkant van uit moet worden gegaan dat er voor vijf of zeven jaar wordt vergoed en daarmee is hij het eens. Er is vervolgens een tussenvariant genoemd waarbij wordt uitgegaan van de initiële plaatsingsduur en dat bij een eventuele verlenging ook moet worden vergoed. Dat vindt spreker ook prima maar hij heeft er wel bezwaar tegen dat bij de militair op de een of andere manier de plaatsingsduur wordt begrensd op vijf jaar;

daardoor kan bijvoorbeeld de specialist die zeven jaar wordt geplaatst na vijf jaar buiten de regeling gaan vallen. Daarom vindt hij dat de plaatsingsperiode voor de militair zou moeten worden gemaximeerd op de maximale plaatsingsperiode die het AMAR nu kent zijnde zeven jaar. Vervolgens zit spreker echter weer met de burger hetgeen wringt met zijn algemene uitgangspositie dat beide groepen gelijk moeten worden behandeld. De fout zit al aan de voorkant: er is eigenlijk sprake van een vergoeding voor een beginperiode en dat impliceert een paar jaar. Een periode van bijvoorbeeld tien jaar kan de heer Van Hulsen echter geen beginperiode meer noemen. Aan de regeling is in de bestaande situatie echter wel al op deze wijze vorm gegeven waardoor iemand die tien jaar in het buitenland zat ook gedurende tien jaar maandelijks de vergoeding ontvangt. Spreker vindt dat dit vanaf een bepaald moment niets meer te maken heeft met kosten in de beginperiode. Nu zitten partijen met de consequenties opgescheept en zij zullen zich in de toekomstige discussie moeten bezinnen op de vraag wat nog kan worden gezien als meerkosten voor de beginperiode. Voor het overige kan spreker best uit de voeten met een variant waarin de vergoeding voor de militair op basis van het initiële tijdvak wordt vastgesteld met als bovengrens de verruimingsmogelijkheden uit het AMAR. Bij de burger moet dan maar de variant die de heer De Kleijn noemde voor lief worden genomen waarmee spreker zijn principiële standpunt dat iedereen gelijk moet worden behandeld op dit punt zal moeten loslaten. De voorzitter informeert of de heer Van Hulsen met 'voor lief nemen' bedoelt voor onbepaalde tijd of voor vijf jaar waarop laatstgenoemde antwoordt te bedoelen dat voor de burger voor vijf of maximaal zeven jaar wordt toegekend en dat daarna wordt verlengd zo lang als deze in het buitenland geplaatst blijft.

De heer Van Leeuwen informeert naar aanleiding van de uitleg van de heer De Kleijn hoe moet worden omgegaan met de burger die een vergoeding krijgt gebaseerd op vijf jaar en vervolgens maar drie jaar blijft. De vraag is dan of het teveel betaalde dan ook niet terug wordt gevorderd. De heer De Kleijn antwoordt dat dit ook bij de burger niet wordt teruggevorderd en als deze bijvoorbeeld na twee maanden terugkeert omdat het hem niet bevalt op Saba het volledige bedrag behoudt dat hij voor de periode van drie jaar heeft ontvangen. Dan begrijpt de heer Van Leeuwen niet waarom voor de burger bijvoorbeeld de periode van vijf jaar zou moeten worden genomen omdat deze overeenkomt met de gemiddelde initiële plaatsingsduur. Er zou immers ook zoals de heer Schilperoort opperde uit kunnen worden gegaan van een gelijke theoretische initiële plaatsingsduur waarna deze maandelijks of jaarlijks wordt verlengd als de plaatsing langer duurt. De keuze voor vijf jaar staat wat de heer De Kleijn betreft nog open, dit kan ook bijvoorbeeld drie jaar worden. Het enige wat Defensie in dit verband heeft aangegeven is dat een vergoeding voor de duur van een initiële plaatsingsduur tot aan de AOW-leeftijd niet aanvaardbaar is.

De voorzitter informeert bij de heer De Kleijn wat de inhoud van het voorstel zou moeten zijn om vooruitlopend op de stelselherziening tot een regeling te kunnen komen. Dit om de komende periode te kunnen overbruggen. Spreker vraagt zich af of bij militairen de initiële plaatsingsduur moet worden aangehouden en bij burgers maximaal vijf of zeven jaar omdat daarbij wordt aangehaakt bij de militaire plaatsingsposities die zelfs twee keer zeven jaar kunnen duren. De heer De Kleijn antwoordt dat in het voorstel geen maximum is gedefinieerd. De initiële plaatsingsduur voor een militair is drie tot maximaal vijf jaar. Er staan nog geen functies in het buitenland op de lijst van VV URAMAR waardoor een functieduur van zes of zeven jaar nog geen optie is. Voor de burger moet nu worden bepaald of het initieel een plaatsingsduur van vijf of drie jaar wordt waarbij ook degene die langer moet blijven elk jaar het bedrag waar hij dan recht op heeft zal ontvangen. Spreker heeft er geen voorkeur voor of dit drie of vijf jaar wordt.

De heer Van Leeuwen vraagt zich af of het een optie is om voor zowel voor de burger als de militair af te spreken dat initieel van drie jaar wordt uitgegaan en dat bij een langer verblijf de vergoeding wordt voortgezet per maand of jaar zonder dat er een maximaantal jaren wordt vastgesteld. Dat zou betekenen dat een burger die twintig jaar in het buitenland blijft in één keer drie jaar krijgt uitgekeerd en vervolgens per afgesproken termijn de rest. De militair weet van tevoren dat hij bijvoorbeeld vijf jaar wordt geplaatst en ook hij krijgt dan drie jaar in één keer en de rest per afgesproken termijn uitbetaald. Dat zou volgens de heer Hop een variant kunnen zijn echter de ervaringen met plaatsing van militairen in het buitenland hebben geleerd dat de aanloopkosten in het begin behoorlijk oplopen weshalve ervoor is

gekozen om voor initiële plaatsingsduur te vergoeden. Tegelijkertijd is er toen voor gekozen om de renteloze lening aanloopkosten te halveren. Verder is het beeld dat militairen inmiddels voor de duur van vier tot vijf jaar gaan en daarom heeft het sprekers voorkeur om zeker voor militairen uit te gaan van een initiële plaatsingsduur van maximaal vijf jaar en niet drie jaar. Het verschil van bijna 6000 euro netto in de aanloopkosten is een aanzienlijk bedrag. Sprekers voorstel is derhalve, in lijn met wat Defensie zojuist opperde, om uit te gaan van vijf jaar en aansluitend per jaar of maand te bezien wat er moet worden uitgekeerd. De heer Schilperoort heeft Defensie dat laatste niet horen zeggen; volgens hem is gezegd dat Defensie van drie jaar wil uitgaan. Dat klopt volgens de voorzitter en de heer De Kleijn voegt hier aan toe dat voor de militair de initiële plaatsingsduur van drie jaar geldt en dat deze maximaal vijf jaar kan bedragen. In het laatste geval wordt dan in één keer voor vijf jaar uitgekeerd. Wat de heer Hop heeft gesteld is volgens spreker juist en als hij het goed heeft begrepen is daarbij voor de burger de termijn van vijf jaar voorgesteld. Daar sluit de heer Schilperoort zich dan bij aan teneinde problemen te voorkomen.

De voorzitter resumeert dat voor de militair de initiële plaatsingsduur met een maximum van vijf jaar en voor de burger een termijn van vijf jaar wordt voorgesteld. Mocht er bij de militair een verlenging (een buitenland-buitenlandplaatsing) plaatsvinden dan zal de vergoeding per maand of per jaar worden voortgezet voor de verdere duur van de plaatsing. De heer De Kleijn wijst er op dat bij een nieuwe plaatsing, waarbij de militair van buitenland naar buitenland gaat, sprake is van een nieuwe initiële plaatsingsduur en er derhalve recht bestaat op een volledig nieuwe vergoeding. Daarbij wil de heer Schilperoort echter een voorbehoud maken voor de gevallen waarbij de militair niet bijvoorbeeld van de Caribische eilanden naar de VS gaat en echt opnieuw moet beginnen maar waarbij sprake is van verlenging op dezelfde locatie. In het laatste geval pleit spreker ervoor om de jaarlijkse of maandelijkse vergoeding toe te passen aangezien het dan niet nodig is om een woning volledig opnieuw in te richten. Het maakt in dat geval volgens de heer De Kleijn echter niet uit wat men onder de streep ontvangt, het komt er op neer dat wordt betaald voor het aantal jaren dat men er zit. Of dit nu wordt bereikt middels verlenging in functieduur of een nieuwe plaatsing maakt volgens spreker niets uit. Overigens is het in principe niet mogelijk om na vijf jaar verder te verlengen bij militairen en moet er om een nieuwe plaatsing worden gegeven. Dat klopt aldus de heer Schilperoort, dan is er dus sprake van een nieuwe plaatsing en wordt er weer in één keer voor vijf jaar uitbetaald. Spreker vraagt zich af of dat wenselijk is aangezien de militair op dat moment niet naar een nieuwe woning toegaat. Hij vindt dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen de situatie waarin iemand opnieuw moet verhuizen en degene die op dezelfde plek kan blijven wonen. De heer De Kleijn voorziet dat een dergelijke opzet, net als bij de initiële regeling van 2015 die zeer veel uitvoeringsproblemen genereert, zeer veel vragen zal opleveren in de uitvoering. Volgens spreker is het uitbetalen per maand een veel werkbaarder alternatief.

De voorzitter verzoekt de heer De Kleijn om, alvorens hetgeen vandaag is gepasseerd in een nieuw voorstel te vervatten, een samenvatting te maken van wat de elementen zijn die moeten worden meegenomen. Spreker noemt de initiële plaatsingsduur, de vijf jaar en het al dan niet moeten verhuizen bij een verlenging. Hij vindt dat het niet zo kan zijn dat degene die niet hoeft te verhuizen opnieuw een vergoeding krijgt voor zaken die niet hoeven te worden aangeschaft of vervangen zoals een wasmachine. De heer De Kleijn antwoordt dat hij met de huidige regelgeving daar weinig aan zal kunnen doen en dat dergelijke nieuwe maar feitelijk onnodige aanschaffen niet kunnen worden voorkomen. Spreker schetst dat de regeling er als volgt uit zou zien. Voor de militair blijft de situatie in feite gelijk aan de huidige: hij krijgt het bedrag voor de initiële plaatsingsduur en bij verlenging wordt hij gecompenseerd. Dit is ook al in de grote nota opgenomen die op 12-06-2020 met een brief aan de centrales is aangeboden. Het lijkt spreker wel goed dat het hele pakket voor de militairen en de burgers nog in één grote nota wordt opgenomen. Voor de burger zou er bijkomen dat er een vergoeding wordt toegekend op grond van de initiële plaatsingsduur in het buitenland van vijf jaar. Mocht de burger langer blijven dan krijgt hij voor elk jaar een tegemoetkoming meerkosten beginperiode.

De voorzitter informeert hoe de centrales op een dergelijk voorstel zouden reageren.

De heer Hop zou daar mee instemmen met dien verstande dat alle andere discussiepunten aangaande militairen moeten worden behandeld bij de herziening van het voorzieningenstelsel buitenland. Aangaande hetgeen is gezegd over het verlengen op dezelfde locatie waarbij er niet zou hoeven worden verhuisd wijst spreker op het volgende. Bij een nieuwe plaatsing op dezelfde locatie gaat het in de regel om huurwoningen waarvoor een bepaald contract is afgesloten. Bij een verlenging kan er vaak toch sprake zijn van een noodzaak tot verhuizen binnen dezelfde locatie. Ook dit zal moeten worden meegenomen bij de discussie over de stelselherziening. De heer De Kleijn beaamt dat het zeker kan voorkomen dat een woning aan een ander wordt toegewezen waardoor er gedwongen moet worden verhuisd en er sprake is van meerkosten.

De heer Van Hulsen vraagt zich af of de heer De Kleijn de situatie van degenen die een tweede functie in hetzelfde land en standplaats gaan vervullen dan wel in een ander land bewust niet verder heeft benoemd. De heer De Kleijn antwoordt dat hij dit inderdaad bewust heeft weggelaten in het voorstel aangezien hij aan deze situatie zoals gezegd niets kan veranderen gezien de huidige regeling. Ook dit punt zal zeker moeten worden besproken bij de herziening van het VBD. Spreker licht toe dat hierbij meespeelt dat in het verleden buitenland-buitenlandplaatsingen bij Defensie not done waren. Dit wordt echter steeds meer gebruikelijk, redenen waarom dit bij de discussie over het nieuwe VBD moet worden meegenomen. De heer Van Hulsen geeft aan ook akkoord te gaan met het voorstel zoals dat nu is voorgelegd, mede als compromis zodat er vandaag een beslissing wordt genomen.

De heer Van Leeuwen zou instemmen met de brief zoals de voorzitter deze heeft voorgesteld en vindt net als de heer Hop dat de overige elementen die aan de orde zijn geweest moeten worden meegenomen in de herziening van het voorzieningenstelsel buitenland.

De heer Schilperoort kan meegaan in hetgeen is voorgesteld, mede omdat er verder zal worden gesproken over de volledige stelselherziening VBD. Wel is volgens spreker nog niet alles wat relevant is besproken en hij heeft nog enkele vragen alvorens het onderwerp kan worden afgerond. Ten eerste heeft hij een vraag over de groep medewerkers waarvan de initiële plaatsingsduur achteraf is aangepast en die op grond van een hardheidsclausule tegemoet zijn gekomen. Het betreft degenen waarvan de initiële plaatsingsduur na 1 juli 2015 terecht niet in het systeem is opgenomen. Bij deze groep is sprake van een langere totale plaatsingsduur dan initieel was vastgelegd. Indien deze mensen nu worden gecompenseerd dan kan het zijn dat zij de tegemoetkoming dubbel ontvangen omdat ze nog recht hadden op de oude buitenlandtoelage. Spreker informeert hoe hier mee om zal worden gegaan. De heer De Kleijn antwoordt dat degenen die nog recht hadden op deze oude toelage niet zullen worden gecompenseerd. Compensatie van de verlenging is alleen aan de orde voor degenen die na 1 juli 2015 zijn geplaatst en waarvan de plaatsing vervolgens wordt verlengd. Dit zal op verzoek van de heer Schilperoort ook in de nota worden opgenomen om misverstanden te voorkomen. Spreker is van mening dat dit ook betekent dat degenen waarbij de plaatsingsduur achteraf is aangepast nog steeds op basis van de hardheidsclausule zullen worden gecompenseerd. De heer De Kleijn wijst er op dat de regels sinds 2015 verschillend zijn gehanteerd. Sommige OPCO's hebben de plaatsingsduur aangepast waardoor er rare verschillen tussen de krijgsmachtsdelen zijn ontstaan. Bij de KMar is dit bijvoorbeeld niet gebeurd waardoor de militair bij verlenging geen aanspraak had op de vergoeding meerkosten beginperiode. Bij onder meer het CZSK werd de plaatsingsduur wel verlengd en kreeg de medewerker een extra bedrag toegekend. Deze groep hoeft dan ook niet meer te worden gecompenseerd. De heer Schilperoort informeert of de voorgestelde regeling dan met terugwerkende kracht zal ingaan waarbij degenen die te kort zijn gekomen er alsnog onder vallen hetgeen wordt bevestigd door de heer De Kleijn. Dan is de heer Schilperoort ook op dit punt gerust aangezien het niet zo kan zijn dat de hardheidsclausule zou worden uitgehold. De heer De Kleijn nuanceert dat er bewust niet wordt gesproken van een hardheidsclausule, het is echter wel geregeld in de grote nota. Daarentegen is Defensie ook niet van plan om bedragen twee keer uit te keren.

De heer Hop heeft nog een aanvullende vraag die de CCOOP ook al in haar brief had gesteld. De centrale krijgt tegenstrijdige signalen over de afhandeling van de gevallen die op grond van de hardheidsclausule de vergoeding met

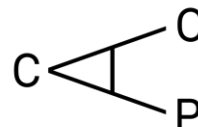
terugwerkende kracht zullen krijgen. Spreker wil weten binnen welke termijn deze zaken zullen zijn afgehandeld. Daarnaast wil hij weten hoe zal worden omgegaan met degenen die de dienst al hebben verlaten. Mevrouw Meesters-Leenheer antwoordt dat het in kaart brengen van de juiste doelgroep en bedragen zo ingewikkeld bleek te zijn dat dit de nodige tijd gaat vergen. De berekeningen worden de komende periode gefaseerd aangeleverd waarna wordt uitbetaald. Naar verwachting zal de laatste uitbetaling eind Q1 van 2021 plaatsvinden. De heer Van Hulsen begrijpt dat er het nodige werk moet worden verzet en dat dit de streefdatum is maar het gaat hem net iets te ver om zich hierop vast te laten pinnen.

pm De voorzitter vat samen dat Defensie een nieuw voorstel zal opstellen dat de elementen bevat die vandaag zijn besproken, meer in het bijzonder waar het gaat over de burgers en de militairen die onder deze regeling vallen. Er zal ook bijzondere aandacht worden besteed aan de casuïstiek aangaande de hardheidsclausule die de heer Schilperoot heeft aangestipt. Dit voorstel wordt op korte termijn aan de centrales aangeboden. De heer De Kleijn voegt hier aan toe dat dit in de vorm van een grote nota zal gebeuren. Hij informeert of deze nog voor instemming moet worden aangeboden aan de centrales of dat zij vandaag hun instemming hebben gegeven en de nota als informatiestuk kan worden aangeleverd. Wat de heer Van Hulsen betreft is het een informatiestuk en mocht er toch nog iets niet goed zijn dan melden de centrales het wel. Hiermee is iedereen het eens en de heer De Kleijn antwoordt dat dit het proces zal bespoedigen omdat Defensie dan daarna meteen door kan gaan met de uitvoering.

De voorzitter bedankt de overlegpartners voor het bereikte compromis en spreekt uit dat dit in dank zal worden afgenomen door alle medewerkers die onder de regeling vallen.

Agendapunt 6. Rondvraag en sluiting

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag en de voorzitter sluit de vergadering om 14.55 uur.

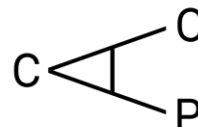

ACTIEPUNTENLIJST VAN WG AFR d.d. 25-09-2020

Nr.	Onderwerp	Actie	Stand v zaken/opmerking
1.	<p>Intrekking faciliteiten Turkse dienstplicht Defensie-ambtenaren</p> <p>WG AFR 15-10-2019 WG AFR 03-12-2019 WG AFR 28-01-2020 WG AFR 25-09-2020</p> <p>Brieven: WG AFR/18.00167 + bijl; 18.00196 WG AFR 19-09-2019; AFR/19.00531 WG AFR 28-01-2020 Brief AFR/20.0049 + bijlage</p>	<p>a. CMHF levert brief m.b.t. vrijstelling Turkse dienstplicht i.g.v. actieve militaire dienst in NL</p> <p>b. VZ koppelt het besluit van de STAS terug t.a.v. voorstel centrales (intrekking onder bredere toepassing) zodra er helderheid IMS is.</p>	
2.	<p>Toepassing voorzieningen operatiegebieden</p> <p>WG AFR 19-09-2019; AFR/19.00531</p> <p>Brieven: AFR/19.00203 + bijl; AFR/19.00224 WG AFR 28-01-2020</p>	<p>Zodra is ingestemd met de brief (en AMvB formeel rond) is voert Defensie de benodigde correcties (a.g.v. systeemwijzigingen DCHR)</p>	
3.	<p>Brief brug- en tolgelden</p> <p>AFR/15.00723 + 3 bijl AFR/16.00005 + 2 bijl AFR/19.00053 + 1 bijl WG AFR 25-09-2020</p>	<p>WG AFR 25 09 2020:</p> <p>a. Vergoedingen brug- en tol-gelden in een bredere discussie over vergoeding woon-werkverkeer, thuiswerken plaatsen.</p> <p>b. Vergoeding van Het traject Texel – Den Helder (specifiek de TESO-kosten voor defensiepersoneel wonend op Texel werkend op het vaste land) wordt nader gezien</p>	
4.	<p>Wijzigingsvoorstel regeling dienstreizen inzake buitenlandse dienstreizen AFR/18.00185+2 bijl AFR/19.00206 WG AFR 15-10-2019, agendapunt 10 WG AFR 25-09-2020 WG AFR 13-10-2020</p>	<p>WG AFR 13-10-2019: Defensie biedt het (tweede) herziene voorstel (o.a. ingaand op businessclass en 'kan-bepaling' in najaar 2020 aan. Idealiter ter besluitvorming op WG AFR 01-12-2020 (informele voorbespreking eind oktober/ november gewenst) .</p>	
5.	<p>Aanpassing systematiek Duiktoelage</p> <p>AFR/18.00411; 18.00697 + bijl; 19.00464 + 2 bijl; 19.00639 + 3 bijl.</p> <p>AFR/20.0015</p> <p>WG AFR 28-01-2020, agendap. 3</p>	<p>WG AFR 19-09-2019 agendapunt 3:</p> <p>a. Nadere aandacht voor schrijnende gevallen</p> <p>b. Defensie beziet of de voorgestelde afbouwregeling omgezet kan worden naar een glijdende schaal</p> <p>c. Aanbrengen onderscheid (jonge) operationele - niet operationele duikers</p> <p>d. Defensie stelt conceptregeling op</p>	

		WG AFR 25-09-2020, AP-lijst: e. Duiktoelage agenderen voor informeel overleg aansluitend op WG AFR 13-10-2020 (blok 2)	
6.	Vergoedingen DET SXM (detachement St Maarten) AFR/19.00461; AFR/19.00615 WG AFR 03-12-2019 WG AFR 28-01-2020 (actiepunt 10) AFR/20.0356.1 + bijlagen WG AFR 25-09-2020	WG AFR 25-09-2020, ap-lijst: De brief AFR/20.0356.1 + bijlagen op korte termijn agenderen	
7.	Regelingen hondengeleiders AFR/19.00418; 19.00427 + 4 bijl; 19.00462; 19.00469; 19.00637 + 1 bijl; AFR/20.0305 WG AFR 03-12-2019 WG AFR 28-01-2020 WG AFR 16-06-2020 WG AFR 25-09-2020 WG AFR 13-10-2020	WG AFR 13-10-2020: Openstaande deelacties o.b.v. bespreking 16-06-2020: a. Vaststellen forfaitaire bedragen b. Defensie komt met een nieuw voorstel en beoordeelt daarbij of het juridische gedeelte met inachtneming AMAR + BARD kan worden ingevuld WG AFR 25-09-2020: c. Hondengeleiders agenderen op WG AFR 13-10-2020 voor informele bespreking (blok 2)	
8.	Aanstellingspremies en Rijbewijismaatregel 2021 AFR/20.0554 + 2 bijl; 20.0624 WG AFR 13-10-2020	WG AFR 13-10-2020: Defensie stelt een brief op over de legitimiteit en grondslag van de rijbewijismaatregel voor de wachtmeester KMar (zowel in de categorie Aanstelling als in categorie Reservist). Mede in relatie tot functie-eisen wachtmeester	
9.	Voorstel wijziging VKBD en VKRD AFR/20.0660 + 4 bijlagen WG AFR 13-10-2020	WG AFR 13-10-2020 (bijlage 1 besproken): De centrales leveren hun eventuele reacties op het voorstel vanaf artikel 20 aan dhr Vink/mw Meesters-Leenheer. Het op basis hiervan bijgewerkte voorstel wordt aan de centrales toegezonden.	
10.	Meerkosten beginperiode buitenland AFR/15.00379 + bijl; 19.00697; 20.0422 + bijl; 20.00579 WG AFR 13-10-2020	WG AFR 13-10-2020: Defensie stelt een nieuwe grote nota Meerkosten Burgers en Militairen op die de elementen bevat die zijn besproken en met nadere aandacht voor de toepassing van artikel 115 AMAR. De centrales krijgen deze grote nota ter informatie aangeboden.	

VOORRAADAGENDA PER 25-09-2020

Nr	Onderwerp	Besproken op	Actie/toelichting	Stand van zaken
1.	Regeling huisvesting en voeding burgerambtenaren defensie	AFR 12-03-2019	Agenderen zodra regeling gereed is	
2.	Turkse Dienstplicht Intrekking faciliteiten Turkse dienstplicht Defensieambtenaren WG AFR 15-10-2019 WG AFR 03-12-2019 WG AFR 28-01-2020 WG AFR 25-09-2020 Brieven: WG AFR/18.00167 + bijl; 18.00196 WG AFR 19-09-2019; AFR/19.00531 WG AFR 28-01-2020 Brief AFR/20.0049 + bijlage	AFR 25-09-2020 (en eerder)	Intrekking regeling mede afhankelijk overleg STAS Voorwaarde van de bonden: is dat er dan een generieke regeling komt zodat Defensie in geval van afkoopbedragen wel een renteloze lening kan verstrekken. Dit standpunt van de bonden wordt nog overlegd met de staatssecretaris	STAS heeft nog geen standpunt ingenomen, punt wordt gehandhaafd.
3.	BFG-kentekens AFR/19.00138 WG AFR 15-10-2019 agendapunt 4 WG AFR 03-12-2019 Agendapunt 7 WG AFR 28-01-2021	AFR 25-09-2020	Na 1 januari geeft defensie een terugkoppeling hoe de invoering van de eerste batch Duitse kentekens is verlopen. Of zoveel eerder als mogelijk (per brief).	